

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально – науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів та економічної безпеки

Пояснювальна записка

до кваліфікаційної роботи бакалаврського рівня вищої освіти на тему:
**Фінансова стійкість підприємства та напрямки її
підвищення (на прикладі ПрАТ «Гощанський завод
продтоварів»)**

Виконав:

студент 4-го курсу
денної форми навчання
спеціальності «Фінанси, банківська
справа та страхування»
Клюйко Богдан Олегович

Керівник: д.е.н., професор

Токарський Тарас Богданович

Рецензент: к.е.н., доцентка

Кондрацька Наталія Миколаївна

Національний університет водного господарства та природокористування
 Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
 Кафедра фінансів та економічної безпеки
 Рівень вищої освіти (перший) бакалаврський
 Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
 Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Завідувач кафедри фінансів та
 економічної безпеки
Л.В. Мельник
 “ ” 2025 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Клюйко Богдан Олегович

(Прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Фінансова стійкість підприємства та напрямки її підвищення (на прикладі ПрАТ «Гощанський завод продтоварів»)

керівник роботи д.е.н., професор Токарський Тарас Богданович

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджена наказом Національного університету водного господарства та природокористування від «28» квітня 2025 р. № С 484

2. Строк подання студентом роботи 18 червня 2025 р.

3. Вихідні дані до роботи Баланс (Звіт про фінансовий стан) ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» за 2022– 2024 роки, Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2022 – 2024 роки, нормативні і законодавчі акти, теоретичні розробки вітчизняних вчених

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) 1. Вступ 2. Теоретико-методичні основи фінансової стійкості підприємства 3. Аналіз фінансово-економічних показників діяльності ПрАТ “Гощанський завод продтоварів” 4. Шляхи зміцнення фінансової стійкості ПрАТ “Гощанський завод продтоварів” 5. Висновки 6. Список використаних джерел 7. Додатки

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Аналіз основних техніко-економічних показників ПрАТ «Гощанський завод продтоварів», Аналіз майна підприємства ПрАТ «Гощанський завод продтоварів», Аналіз складу та структури власного капіталу ПрАТ «Гощанський завод продтоварів», Аналіз ліквідності балансу ПрАТ «Гощанський завод продтоварів», Аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості, Аналіз ділової активності.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата завдання видав	Підпис, дата завдання прийняв
1	Токарський Т.Б.		
2	Токарський Т.Б.		
3	Токарський Т.Б.		
Вступ, висновки, література	Токарський Т.Б.		

7. Дата видачі завдання _____ 28.04.2025 _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Етап роботи	Строк виконання	Примітка
1	Затвердження теми	28.04.2025	Виконано
2	Розроблення та затвердження плану з керівником	28.04.2025	Виконано
3	Написання 1 розділу	10.05.2025	Виконано
4	Написання 2 розділу	21.05.2025	Виконано
5	Написання 3 розділу	30.05.2025	Виконано
6	Написання вступу та висновків	10.06.2025	Виконано
7	Оформлення кваліфікаційної роботи згідно вимог	16.06.2025	Виконано
8	Представлення роботи на кафедрі	18.06.2025	Виконано

Студент _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Дипломна робота на тему: Фінансова стійкість підприємства та напрямки її підвищення (на прикладі ПрАТ «Гощанський завод продтоварів»)/ Ключко Б.О. Рівне: НУВГП, 2025.

У кваліфікаційній роботі проведено дослідження фінансово-економічного стану ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» з метою оцінки його фінансової стійкості та визначення напрямів її підвищення. На основі проведеного аналізу сформовано рекомендації щодо оптимізації структури капіталу, запровадження ефективних стратегій фінансування та зміцнення конкурентоспроможності підприємства.

Ключові слова: фінансова стійкість, платоспроможність, структура капіталу, фінансовий аналіз, ліквідність.

ANNOTATION

Diploma thesis on the topic “Financial Stability of an Enterprise and Directions for Its Improvement (a Case Study of PJSC ‘Goshchansky Food Products Plant’)” / Klyuyko B. O. Rivne: National University of Water and Environmental Engineering, 2025.

The qualification paper analyzes the financial and economic condition of PJSC "Hoshchanskyi Food Plant" to assess its financial stability and outline directions for its improvement. Based on the analysis, recommendations were developed to optimize the capital structure, implement effective financing strategies, and enhance the company's competitiveness.

Keywords: financial stability, solvency, capital structure, financial analysis, liquidity.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	9
1.1. Сутність, функції та види фінансої стійкості підприємства	9
1.2. Методичні підходи оцінки фінансової стійкості підприємства.....	13
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПрАТ «ГОЩАНСЬКИЙ ЗАВОД ПРОДТОВАРІВ»	20
2.1. Економіко-організаційна характеристика підприємства	20
2.2. Оцінка передумов формування фінансової стійкості підприємства.....	24
2.3. Параметричний аналіз фінансового стану підприємства.....	32
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПрАТ «ГОЩАНСЬКИЙ ЗАВОД ПРОДТОВАРІВ»	51
ВИСНОВКИ.....	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	64

ВСТУП

Упродовж останніх років світова економіка зазнає безпрецедентних потрясінь: пандемія COVID-19 спричинила руйнівні ланцюги поставок і різке скорочення грошових потоків підприємств, а ескалація військових конфліктів — зокрема повномасштабна війна в Україні — призвела до загострення проблем енергозабезпечення, інфляційного тиску та нестабільності фінансових ринків. У цих умовах здатність компаній зберігати ліквідність і платоспроможність стає визначальною складовою їхнього виживання та конкурентоспроможності.

Особливо гостро питання фінансової стійкості постає для вітчизняних підприємств, які працюють в умовах високих економічних ризиків та обмежених можливостей для залучення капіталу. Національні виробники стикаються зі складнощами у підтриманні оптимального співвідношення власних і позикових коштів, зростанням вартості кредитів, а також необхідністю швидко адаптувати стратегії управління оборотним капіталом до нових реалій. Це вимагає не лише системного аналізу фінансового стану, але й розробки адаптивних методик прогнозування ризиків та формування резервів для пом'якшення кризових явищ.

Практичне значення цієї проблематики зумовлене безпосереднім зв'язком фінансової стійкості з процесами стратегічного управління, планування інвестицій та забезпечення довгострокового розвитку підприємств. Ефективні механізми контролю за фінансовими коефіцієнтами, зокрема автономії, маневреності та ліквідності, дозволяють своєчасно виявляти «вузькі місця» у фінансовій політиці та розробляти коригувальні заходи. Водночас сучасні глобальні тренди — цифровізація, автоматизація бізнес-процесів та перехід до «зелених» технологій — вимагають перегляду традиційних підходів до оцінювання стійкості та запровадження нових інструментів аналітики.

Питанням діагностики фінансового стану підприємств приділялася значна увага в наукових дослідженнях таких фахівців, як Є. М. Андрущак, М. І. Баканов, І. Т. Балабанов, І. О. Бланк, О. М. Волкова, Н. Ю. Волощук, О. О. Гетьман, М. Н. Крейніна, В. П. Привалов, Н. О. Русак, Р. Савицька, Л. М. Саприкін, О. А. Сметанюк, М. О. Федотова, А. Д. Шеремет, А. Гропелі, Е. Нікбахт, Е. Хелферт та інших. Водночас у науковому середовищі досі відсутнє єдине трактування сутності фінансової діагностики та уніфікована методика її проведення.

Таким чином, проблема діагностики фінансового стану підприємств залишається актуальною у вітчизняній економічній та управлінській науці.

Мета дослідження – визначити сучасні підходи до забезпечення фінансової стійкості підприємства й розробити обґрунтовані рекомендації щодо її зміцнення в умовах економічної нестабільності. Для досягнення поставленої мети поставлено такі завдання:

- дослідити концептуальне поняття фінансової стійкості підприємства та його роль у системі корпоративного управління;
- охарактеризувати основні внутрішні і зовнішні фактори, що впливають на фінансову стійкість підприємства;
- проаналізувати сучасні методи оцінки і моделювання фінансової стійкості з урахуванням глобальних економічних тенденцій;
- визначити ключові ризики та проблеми, які загрожують фінансовій стійкості підприємства в умовах високої невизначеності;
- розробити пропозиції щодо вдосконалення механізмів управління фінансовою стійкістю і оптимізації використання фінансових ресурсів.

Об’єкт дослідження – процеси фінансового управління в системі підприємства, що формують умови його стійкого функціонування.

Предмет дослідження – механізми, методи та інструменти забезпечення фінансової стійкості підприємства в умовах сучасних економічних викликів.

Методи дослідження. В процесі дослідження були використані наступні методи:

- структурно-динамічного аналізу – при оцінці джерел формування фінансових ресурсів та напрямків їх використання;
- параметричного аналізу – при діагностиці платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності підприємства;
- факторного аналізу – при визначенні впливу факторів на фінансовий стан підприємства;
- графічний метод – для наочного відображення результатів аналізу;
- системного аналізу – при розробці заходів щодо покращення фінансового стану підприємства.

Теоретична база дослідження сформована на основі праць сучасних українських і зарубіжних вчених у галузі корпоративних фінансів, кризового менеджменту та фінансового аналізу. Ці джерела дозволили розробити комплексне уявлення про сучасні методи забезпечення фінансової стійкості та адаптації підприємств до нестабільних умов.

Структура роботи: робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Сутність, функції та види фінансової стійкості підприємства

Фінансова стійкість підприємства є однією з головних умов життєдіяльності, розвитку й забезпечення високого рівня конкурентоспроможності підприємства. Саме фінансова стійкість підприємства характеризує ефективність операційного, фінансового та інвестиційного розвитку, містить необхідну інформацію для інвесторів, а також відображає здатність підприємства відповідати за своїми боргами і зобов'язаннями.

Доцільно одразу розмежувати сутність понять «економічна стійкість» та «фінансова стійкість» [3, с. 33].

Економічна стійкість – це комплексне поняття, що пов'язане зі здатністю зберігати цілісність та рівновагу в умовах негативних та позитивних впливів різноманітних внутрішніх і зовнішніх факторів завдяки ефективному використанню ресурсів підприємства. Є недоцільним зведення економічної стійкості лише до фінансової стійкості, оскільки вона включає такі вагомні фактори впливу на господарюючий суб'єкт, як ділова активність та стійкість персоналу.

У вітчизняній та закордонній практиці немає єдиного трактування поняття «фінансова стійкість підприємства». Варто зазначити, що більшість наукових поглядів спирається на ототожнення або споріднення понять «фінансовий стан», «фінансова рівновага», «фінансова стабільність» та «фінансова стійкість» [32, с. 218–223]. На нашу думку, необхідно детально розглянути визначення кожного з наведених показників.

Обущак Т.А. визначає фінансовий стан підприємства як сутнісну характеристику діяльності підприємств у певний період, що визначає реальну та потенційну можливість підприємства забезпечувати достатній рівень фінансування фінансово-господарської діяльності та здатність ефективно

здійснювати цю діяльність у майбутньому [31, с. 92].

На думку К.С. Салиги, фінансовий стан підприємства можна визначити як комплексне поняття, яке є результатом взаємодії усіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничогосподарських чинників і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів [38, с. 215].

Ураховуючи два аспекти – необхідну кількість ресурсів та якість їх використання, – І.О. Бланк пропонує визначити фінансовий стан підприємства як рівень збалансованості окремих елементів активів і пасивів підприємства, а також рівень ефективності їх використання [6, с. 476].

Коваленко Л.О., враховуючи більшість рис підприємства як господарюючого суб'єкта ринкових відносин, пропонує визначати фінансовий стан як характеристику його фінансової конкурентоспроможності, ефективності використання фінансових ресурсів і капіталу, виконання зобов'язань перед державою та іншими суб'єктами господарювання [20, с. 411].

Терещенко О.О. зазначає, що фінансова рівновага передбачає, що грошові надходження підприємства дорівнюють або перевищують потребу в капіталі для виконання поточних платіжних зобов'язань [40, с. 277].

На думку М.Д. Білик, О.В. Павловської, Н.М. Притуляк та Н.Ю. Невмержицької, фінансова рівновага визначається як відповідність обсягів формування та споживання власних фінансових ресурсів.

Мошенський С.З. та Олійник О.В., розглядаючи сутність фінансової стійкості, визначають основною передумовою її дотримання умов фінансової рівноваги між власними та запозиченими джерелами.

У своїх наукових працях О.С. Філімоненко, Ю.С. Цал-Цалко [42, с. 315], розглядають фінансову стабільність підприємства через аспект поняття платоспроможності, тобто фінансова стабільність підприємства є таким станом його активів та пасивів, який є достатнім для погашення усіх зобов'язань.

Аналіз досвіду вітчизняних учених дає змогу виокремити чотири основних напрями визначення фінансової стійкості:

– як стан підприємства або ресурсів. фінансова стійкість підприємства – це стан його матеріальних, економічних і трудових ресурсів їх розподіл і використання, які забезпечують розвиток підприємства на основі зростання прибутку і капіталу за збереження платоспроможності та кредитоспроможності в умовах допустимого рівня ризиків.

– як рівновага або здатність повертатись до неї. Фінансова стійкість як рівноважний стан промислового підприємства, за якого економічні й управлінські рішення здатні регулювати основні фактори стійкого положення підприємства: управління, виробництва, фінансів, персоналу і стратегії в заданих межах ризику .

– як здатність підприємства (системи). В.З. Бугай стверджує, що фінансовою стійкістю є здатність підприємства поглинати зовнішні й внутрішні дестабілізуючі фактори через ефективне застосування своїх ресурсів за рахунок використання й удосконалення економічного потенціалу [23, с. 34].

– як комплекс складників. О.В. Ареф'єва, Д.М. Городянська розглядають фінансову стійкість як сукупність взаємозумовлених та взаємопов'язаних складників, які за будьяких умов забезпечують здатність до ведення діяльності підприємств, запас ресурсів (ресурсного потенціалу) та збалансований процес функціонування [2, с. 83–90].

Отже, варто розглядати фінансову стійкість як комплексне поняття, в якому відображається стабільний фінансовий стан підприємства, за якого ефективно формуються, розподіляються та використовуються фінансові ресурси, забезпечуються фінансова автономія, платоспроможність, дохідність та рентабельність, розвиток діяльності на поточний та майбутній періоди. Фінансова стійкість підприємства є однією з найважливіших характеристик його фінансового стану, що формується у процесі виробничої та фінансово-інвестиційної діяльності. Аналіз факторів, що впливають на фінансову стійкість підприємства, дає змогу визначити рівень фінансового ризику, що пов'язаний із формуванням структури джерел капіталу, а, відповідно, і міру стабільності фінансової бази розвитку підприємства на перспективу.

Для характеристики фінансового стану на підприємстві розглядають чотири типи фінансової стійкості.

Перший – абсолютна фінансова стійкість, за якої власні кошти покривають запаси і витрати підприємства. Такий тип фінансової стійкості характеризується тим, що власні джерела формування оборотних активів покривають запаси і витрати, тобто підприємство незалежне від кредиторів, що трапляється вкрай рідко. При цьому наявність власних джерел формування оборотних активів визначається за балансом підприємства як різниця між сумою джерел власних та прирівняних до них коштів і вартістю основних фондів та інших необоротних активів. Дослідники вважають, що такий тип фінансової стійкості навряд чи можна розглядати як ідеальну ситуацію на підприємстві, оскільки це означає, що керівництво підприємства не використовує зовнішніх джерел фінансування для основної діяльності.

Другий – нормальна фінансова стійкість, це ситуація, за якої запаси і витрати покриваються сумою власних джерел формування оборотних активів і довгостроковими позиченими джерелами. У цій ситуації підприємство використовує для покриття запасів, крім власних коштів, також і довгострокові позикові кошти. Такий тип фінансування запасів є «нормальним» з погляду фінансового менеджменту. Нормальна фінансова стійкість є найбільш бажаною для підприємства.

Третій – нестійке (передкризове) фінансове становище, за якого запаси і витрати покриваються сумою власних джерел формування оборотних активів, довгострокових позикових джерел, короткострокових кредитів і позик. За такого типу фінансової стійкості спостерігається порушення платоспроможності, але зберігається можливість відновлення рівноваги внаслідок поповнення джерел власних коштів, скорочення дебіторської заборгованості, прискорення оборотності запасів. Фінансова нестійкість вважається допустимою, якщо величина залучених для фінансування запасів короткострокових кредитів та запозичених коштів не перевищує сумарної вартості сировини, матеріалів та готової продукції.

Четвертий – кризовий фінансовий стан, за якого запаси і витрати не покриваються всіма видами можливих джерел їх забезпечення (власних, позикових та ін.), підприємство перебуває на межі банкрутства. Підприємство перебуває на межі банкрутства, оскільки грошові кошти, короткострокові цінні папери та дебіторська заборгованість не покривають навіть кредиторської заборгованості та прострочених позик [20].

Отже, класифікація фінансової стійкості за чотирма типами дає комплексне уявлення про здатність підприємства підтримувати свій оборотний капітал за рахунок різних джерел. Абсолютна стійкість, хоч і свідчить про максимальну незалежність від зовнішніх кредиторів, водночас сигналізує про недоліки в оптимізації капіталу й втрату можливостей залучення дешевих позикових ресурсів для розширення виробництва. Нормальна фінансова стійкість вважається еталоном: власні кошти у поєднанні з довгостроковими позиками забезпечують покриття запасів і витрат, не створюючи надмірного навантаження на ліквідність. Передкризовий (нестійкий) стан вказує на розширення джерел фінансування запасів за рахунок короткострокових позичок, що підвищує ризик касових розривів, але ще допускає відновлення рівноваги за умови активного управління дебіторською заборгованістю та запасами. Кризовий стан є найнебезпечнішим, бо демонструє неможливість покрити навіть мінімальні короткострокові зобов'язання й ставить під загрозу платоспроможність підприємства. Таким чином, для забезпечення стійкої фінансової позиції менеджменту необхідно утримувати баланс між власним і позиковим капіталом, віддавати перевагу довгостроковим джерелам для покриття оборотних потреб і постійно контролювати ліквідність та структуру запасів.

1.2. Методичні підходи оцінки фінансової стійкості підприємства.

Оцінювання фінансової стійкості організації як елемент прийняття управлінських рішень орієнтоване на забезпечення стабільного стану фінансових ресурсів, їх ефективного розподілу та використання, що в

сукупності дозволяє підтримувати безперервну діяльність підприємства та створює умови для його стратегічного розвитку.

Головним завданням аналізу фінансової стійкості є систематичне відстеження фінансового стану компанії та формування практичних рекомендацій для його покращення. У більшості випадків основним інформаційним джерелом для проведення такого аналізу виступає бухгалтерський баланс, оскільки саме з нього розпочинається дослідження фінансового становища підприємства — зокрема, з оцінки змін у валюті балансу [1].

Фінансова стійкість визначається на основі абсолютних та відносних фінансових показників [4].

Система абсолютних показників застосовується при оцінці формування запасів, що дозволяє деталізувати джерела фінансування: власні кошти підприємства, залучені коротко- та довгострокові кредити, позики:

а) наявність власних оборотних активів на кінець аналізованого періоду, що обчислюється як різниця між власним капіталом і необоротними активами;

б) обсяг власних і довгострокових позикових джерел фінансування запасів — сума власного оборотного капіталу та довгострокових зобов'язань;

в) загальна сума джерел формування запасів — включає як довгострокові, так і короткострокові позикові кошти разом із власними.

На основі цих даних розраховуються три ключові показники забезпеченості запасів джерелами фінансування [23]:

Надлишок або нестача власних оборотних коштів (ВОК);

Надлишок або дефіцит власних і довгострокових джерел фінансування (ВДФ);

Надлишок або нестача загального обсягу основних джерел запасів (ОДЗ).

Узагальнення цих показників дозволяє побудувати трифакторну модель, яка визначає тип фінансової стійкості підприємства [17].

Для оцінки рівня фінансової стійкості підприємства застосовується система фінансових коефіцієнтів.

Ці показники дозволяють глибоко проаналізувати структуру джерел фінансування, встановити рівень залежності підприємства від зовнішніх кредиторів, а також оцінити ефективність використання власного капіталу та позикових коштів. Показники наведені у таблиці 1.1

Таблиця 1.1

Фінансові коефіцієнти

Коефіцієнт	Формула розрахунку	Нормативне значення
Коефіцієнт фінансової стійкості	$(\text{Власний капітал} + \text{Довгострокові зобов'язання}) / \text{Всього активів}$	$> 0,75$
Коефіцієнт автономії	$\text{Власний капітал} / \text{Всього активів}$	$> 0,50$
Коефіцієнт співвідношення власних і позикових коштів	$\text{Позикові кошти} / \text{Власний капітал}$	$< 0,50$
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$(\text{Власний капітал} - \text{Необоротні активи}) / \text{Власний капітал}$	—
Коефіцієнт мобільності активів	$\text{Оборотні активи} / \text{Всього активів}$	—
Коефіцієнт ліквідності (мобільності обігових коштів)	$(\text{Грошові кошти} + \text{Дебіторська заборгованість}) / \text{Поточні зобов'язання}$	—
Коефіцієнт забезпеченості запасів і витрат	$\text{Запаси} / (\text{Власний капітал} + \text{Довгострокові зобов'язання})$	$0,60-0,80$
Коефіцієнт майна виробничого призначення	$(\text{Основні засоби} + \text{Незавершене виробництво} + \text{Інше обладнання}) / \text{Всього активів}$	—
Коефіцієнт матеріальних обігових коштів	$\text{Запаси} / \text{Всього активів}$	—
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	$\text{Довгострокові зобов'язання} / \text{Власний капітал}$	—
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	$\text{Короткострокові зобов'язання} / \text{Всього зовнішніх зобов'язань}$	—
Коефіцієнт кредиторської заборгованості	$\text{Заборгованість перед кредиторами} / \text{Всього зобов'язань}$	—
Коефіцієнт автономії джерел формування запасів і витрат	$(\text{Власний капітал} + \text{Довгострокові зобов'язання}) / \text{Запаси}$	—

Коефіцієнт фінансової стійкості показує, яка частина активів фінансується за рахунок стабільних джерел.

Коефіцієнт автономії демонструє частку власного капіталу в загальному обсязі активів.

Коефіцієнт співвідношення власних і позикових коштів дає змогу оцінити

обсяг залучених ресурсів на кожну одиницю власного капіталу.

Коефіцієнт маневреності визначає, яка частина власного капіталу залишається в обороті та не є інвестованою в довгострокові активи.

Коефіцієнт мобільності активів дозволяє оцінити частку обігових коштів у загальній вартості майна.

Коефіцієнт мобільності обігових коштів характеризує ліквідність обігових активів, тобто яка їх частка може бути негайно використана для покриття боргових зобов'язань.

Коефіцієнт забезпеченості запасів і витрат свідчить про те, в якій мірі запаси покриваються за рахунок власного та довгострокового капіталу

Коефіцієнт майна виробничого призначення відображає частку основних засобів, незавершеного виробництва й обладнання у складі активів підприємства.

Коефіцієнт матеріальних обігових коштів вказує на питому вагу запасів у загальному обсязі балансу.

Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів дає змогу оцінити, наскільки активно підприємство використовує довгостроковий капітал.

Коефіцієнт короткострокової заборгованості визначає частку короткострокових зобов'язань у загальному обсязі зовнішніх боргів.

Коефіцієнт кредиторської заборгованості показує, яку частину всіх зобов'язань становить заборгованість перед кредиторами.

Коефіцієнт автономії джерел формування запасів і витрат дозволяє встановити, наскільки самостійно підприємство формує запаси за рахунок внутрішніх джерел.

Комплексне застосування цих показників дозволяє оцінити фінансову незалежність підприємства, визначити його стійкість до зовнішніх ризиків та перевірити здатність до стабільного функціонування. Співвідношення між активами й зобов'язаннями без урахування їхньої деталізації також може бути використане для швидкої оцінки фінансової стійкості. У цьому контексті особливо важливим є коефіцієнт автономії, як індикатор самодостатності підприємства.

Проведення такого аналізу на певну дату дає можливість визначити,

наскільки ефективно здійснюється управління фінансовими ресурсами протягом звітного періоду, а також виявити потенційні проблеми або резерви для подальшого розвитку.

Широкого поширення набула також бальна методика оцінки фінансової стійкості, яка передбачає розподіл підприємств за рівнем стабільності залежно від кількості набраних балів. Кожен з фінансових коефіцієнтів оцінюється відповідно до встановленої шкали, і сукупний бал дає змогу віднести підприємство до однієї з груп за ступенем фінансової надійності(табл. 1.2).

Табл.1.2

Шкала фінансових коефіцієнтів

Фінансовий коефіцієнт	Рейтинг	Критерій (вищий)	Критерій (нижчий)	Умови зниження критерію
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	20 балів	$\geq 0,50$ — 20 балів	$\leq 0,10$ — 0 балів	За кожні – 0,01 п. знижується на 0,50 бала
Коефіцієнт критичної ліквідності	18 балів	$\geq 1,50$ — 18 балів	$< 1,00$ — 0 балів	За кожні – 0,01 п. знижується на 0,36 бала
Коефіцієнт поточної ліквідності	16,5 балів	$\geq 2,00$ — 16,5 балів	$< 1,00$ — 0 балів	За кожні – 0,01 п. знижується на 0,17 бала
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	15 балів	$\geq 0,50$ — 15 балів	$< 0,10$ — 0 балів	За кожні – 0,01 п. знижується на 0,38 бала
Коефіцієнт фінансової незалежності	17 балів	$\geq 0,60$ — 17 балів	$< 0,40$ — 0 балів	За кожні – 0,01 п. знижується на 0,90 бала
Коефіцієнт фінансової стійкості	13,5 балів	$\geq 1,00$ — 13,5 балів	$< 0,50$ — 0 балів	За кожні – 0,01 п. знижується на 0,27 бала

Виходячи з кількості набраних балів, підприємство може бути віднесено до одного з п'яти класів, представлених у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Бальна методика оцінки фінансового стану

Номер класу	Сума балів	Результат оцінки фінансового стану підприємства
1	100–94	Підприємство з платоспроможністю, абсолютно фінансово стійке

2	93–65	Підприємство з нормальним фінансовим станом
3	64–52	Підприємство із середнім фінансовим станом
4	51–21	Підприємство з нестійким фінансовим станом
5	20–0	Підприємство з кризовим фінансовим станом

Однією з альтернативних моделей оцінювання фінансової стійкості підприємства є матричний метод, що ґрунтується на аналізі фінансових показників, сформованих на основі даних бухгалтерської звітності [19]. Цей підхід дозволяє простежити взаємозв'язки між окремими економічними показниками. У матричній формі по горизонталі розміщуються статті активу підприємства, а по вертикалі — статті пасиву. Для зручності та систематизації даних елементи балансу групуються, що дає змогу збудувати матрицю розміром до 10×10 , хоча під час глибокого аналізу враховуються всі балансоутворювальні показники. Заповнення матриці передбачає дотримання певного алгоритму:

- спочатку обирається оптимальний розмір матриці та розміщуються в ній елементи активів і пасивів;
- далі на основі звітних даних за досліджуваний період заповнюються відповідні комірки;
- здійснюється послідовна вибірка показників активу й пасиву, після чого проводиться звірка підсумкових значень з даними балансу;
- окремо визначаються джерела фінансування оборотних і необоротних активів.

Цей метод дозволяє виявити:

- взаємозалежність між окремими статтями активу і пасиву;
- ступінь відповідності фінансових ресурсів потребам діяльності підприємства;
- чинники, що зумовлюють зміну рівня фінансової стійкості;
- сильні та слабкі сторони фінансової структури підприємства.

Ще один підхід — балансовий метод — передбачає представлення структури фінансових ресурсів у вигляді рівняння. Його основна ідея полягає в групуванні статей активу та пасиву за строковістю використання. Первинне рівняння має вигляд:

Основні засоби та вкладення = запаси + оборотні активи = власні кошти +

коротко- та довгострокові позики + кредиторська заборгованість. (1.1)

З урахуванням того, що зазвичай необоротні активи покриваються довгостроковими джерелами, а оборотні — короткостроковими, рівняння може бути трансформоване у форму, що краще відображає реальний фінансовий стан.

Фінансова стійкість напряду залежить від обсягів фінансового забезпечення, необхідного для формування запасів, покриття витрат, здійснення інвестицій, підтримки грошових потоків і своєчасного погашення дебіторської заборгованості. Платоспроможність підприємства, у цьому контексті, виступає індикатором достатності його фінансового забезпечення.

Серед ключових чинників, що впливають на фінансову стабільність, — зміни в структурі запасів, залишків готової продукції, товарів та обсягів незавершеного виробництва. Балансова модель при цьому відіграє роль інструменту оцінки адекватності джерел покриття цих активів.

Слід підкреслити, що єдиної універсальної моделі оцінки фінансової стійкості на сьогодні не існує. На практиці застосовуються різні методи, кожен із яких має як переваги, так і певні обмеження. Тому вибір конкретного підходу має ґрунтуватися на особливостях діяльності підприємства, характері його фінансово-господарських операцій та впливі зовнішнього середовища.

РОЗДІЛ 2.

АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПрАТ «ГОЩАНСЬКИЙ ЗАВОД ПРОДТОВАРІВ»

2.1. Економіко-організаційна характеристика підприємства

Публічне акціонерне товариство «Гощанський завод продтоварів» (ПАТ «Гощанський завод продтоварів») функціонує на підставі Цивільного та Господарського кодексів України, Закону України «Про господарські товариства», Закону України «Про інвестиційну діяльність» та інших нормативних актів, що регулюють підприємницьку діяльність. Скорочена офіційна назва установи — ПрАТ «Гощанський завод продтоварів». Місцеперебування — Рівненська область, смт Гоща, вул. Рівненська, 19.

Історія підприємства бере свій початок від Гощанського районного харчокомбінату, який спеціалізувався на виробництві спиртованих соків, виноматеріалів, кондитерських виробів, безалкогольних напоїв, столового хрону та оцту, а також на переробці зерна у борошно. На базі цих потужностей у 1990-х роках було засновано Відкрите акціонерне товариство «Гощанський завод продтоварів». У перший період своєї діяльності чисельність персоналу не перевищувала 53 осіб, а основним профілем виробництва залишалися виноматеріали, оскільки сировинна база підприємства була локалізована в межах району.

Зі зростанням попиту на продукцію завод поступово збільшував обсяги виробництва та зменшив штат до 27 співробітників, водночас модернізувавши лабораторну базу: сучасне обладнання дозволяє проводити всебічний аналіз якості продукції. У 2019 році асортимент підприємства було розширено — розпочато виготовлення цукерок.

На загальних зборах акціонерів 21 лютого 2012 року прийнято рішення про зміну організаційно-правової форми та найменування ЗАТ «Гощанський завод продтоварів» на ПрАТ «Гощанський завод продтоварів».

Основною метою діяльності Товариства є отримання прибутку шляхом організації виробництва, оптової та роздрібної торгівлі, надання посередницьких послуг, виконання різноманітних робіт, а також здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Таблиця 2.1 – Основна інформація про ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» (станом на 10.06.2025)

Таблиця 2.1

Основна інформація про ПрАТ «Гощанський завод продтоварів»

Показник	Дані
Повне найменування юридичної особи	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ГОЩАНСЬКИЙ ЗАВОД ПРОДТОВАРІВ
Скорочена назва	ПРАТ «Гощанський завод продтоварів»
Назва англійською	Private Joint-Stock Company “Goshchansky Food Products Plant”
Статус юридичної особи	Зареєстровано
Статус з ЄДР	Зареєстровано
Код ЄДРПОУ	00379413
Дата реєстрації	14.12.1995 (29 років 6 місяців)
Уповноважені особи	Гончар Любов Валентинівна — Директор, керівник
Розмір статутного капіталу	10 760 000,00 грн.
Організаційно-правова форма	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
Види діяльності (КВЕД)	
- Основний	10.39 Інші види перероблення та консервування фруктів і овочів
- Інші	10.13 Виробництво м'ясних продуктів10.72 Виробництво сухарів і сухого печива; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання10.82 Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів

Таблиця 2.2

Аналіз основних техніко-економічних показників ПрАТ «Гоцанський завод
продтоварів»

Показник	2022	2023	2024	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, %	
				<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Обсяг реалізації продукції (робіт, послуг)	33801,6	48497,9	85919,6	14696	37421,7	43,48	77,16
Середньоспискова чисельність працюючих	41	41	41	0	0	0,00	0,00
Собівартість реалізованої продукції	30230,1	42899,9	68923,4	12670	26023,5	41,91	60,66
Середньорічна вартість основних засобів	8193,5	7563,3	11756,1	-630	4192,8	-7,69	55,44
Фондовіддача	4,13	6,41	7,31	2,29	0,90	55,43	13,98
Фондоозброєність	199,84	184,47	286,73	-15,37	102,26	-7,69	55,44
Чистий прибуток (збиток)	692,6	1175,7	5521,3	483	4345,6	69,75	369,62
Продуктивність праці 1 працівника	824,43	1182,88	2095,60	358,45	913	43,48	77,16
Середньомісячна заробітна плата 1 працівника	2,058	2,293	2,925	0,23	0,6324	11,40	27,58
Рентабельність продукції	0,02	0,03	0,08	0,00	0,05	19,62	192,30

Провівши аналіз основних техніко-економічних показників підприємства за 2022–2024 роки(табл.2.2), можна зробити висновок про стабільну позитивну динаміку розвитку. Обсяг реалізованої продукції щороку демонструє стале зростання: у 2023 році він збільшився на 14696 тис. грн (43,48 %) порівняно з

2022 роком, а в 2024 році зріс ще на 37421,7 тис. грн (77,16 %) і досягнув 85919,6 тис. грн. Такі темпи приросту свідчать про активне нарощення виробничих потужностей і зростання попиту на продукцію підприємства.

Собівартість реалізованої продукції також зростає (на 41,91 % у 2023 році та на 60,66 % у 2024 році), проте темпи її приросту є меншими, ніж темпи зростання виручки, що позитивно впливає на фінансові результати. Це підтверджується істотним збільшенням чистого прибутку: у 2023 році — на 483 тис. грн (69,75 %), а в 2024 році — на 4345,6 тис. грн (369,62 %) у порівнянні з попередніми періодами. Як результат, рівень рентабельності продукції зріс із 0,02 у 2022 році до 0,08 у 2024 році, що свідчить про значне покращення ефективності виробництва.

Середньоспискова чисельність працюючих залишалася сталою протягом усього періоду (41 особа), однак продуктивність праці одного працівника істотно зросла: на 43,48 % у 2023 році та на 77,16 % у 2024 році. Це свідчить про підвищення ефективності використання трудових ресурсів.

Щодо використання основних засобів, у 2023 році спостерігалось тимчасове зниження їх середньорічної вартості на 7,69 %, однак у 2024 році вона зросла на 55,44 %, що могло бути пов'язано з оновленням чи модернізацією виробничого обладнання. З цим узгоджується зростання показника фондоозброєності (на 55,44 % у 2024 році) та підтримка високого рівня фондовіддачі.

Середньомісячна заробітна плата одного працівника зросла за аналізований період на 27,58 %, що може бути наслідком зростання прибутковості та продуктивності праці.

Отже, підприємство демонструє чітку тенденцію до економічного зростання, ефективного використання ресурсів і покращення фінансових результатів. За умови збереження таких темпів розвитку в подальшому можливе подальше укріплення конкурентних позицій підприємства на ринку, розширення обсягів виробництва та впровадження інноваційних технологій.

2.2. Оцінка передумов формування фінансової стійкості підприємства

Фінансова стійкість підприємства формується на основі всієї його виробничо-господарської діяльності. Найвищим проявом фінансової стабільності є спроможність підприємства здійснювати розвиток переважно за рахунок власних фінансових ресурсів. Основною метою оцінювання фінансової стійкості виступає аналіз обсягу та структури активів і пасивів. Показники, що відображають рівень незалежності за окремими елементами активів і майна в цілому, дозволяють визначити ступінь фінансової стійкості підприємства.

Для здійснення комплексної оцінки фінансової стійкості необхідно проаналізувати динаміку та структурні зміни основних статей активу й пасиву балансу. Варто підкреслити, що цей етап аналізу є лише початковим і не забезпечує остаточного висновку щодо рівня фінансової стійкості. Він виконує функцію вихідної основи для подальшого розрахунку спеціалізованих коефіцієнтів, які надалі забезпечують глибшу характеристику досліджуваного об'єкта.

Таблиця 2.3

Аналіз майна підприємства ПрАТ «Гоцанський завод продтоварів»

Показник	Роки						Абсолютне відхилення тис.грн.		Відносне відхилення, %	
	2022		2023		2024					
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Майно разом	22742,7	100	20240,7	100	34262,4	100	-2502	14021,7	-11,00	69,27
Необоротні активи	8193,5	36,03	7563,3	37,37	16556,7	48,32	-630,2	8993,4	-7,69	118,91
Оборотні активи:	14549,2	63,97	12677,4	62,63	17705,7	51,68	-1871,8	5028,3	-12,87	39,66

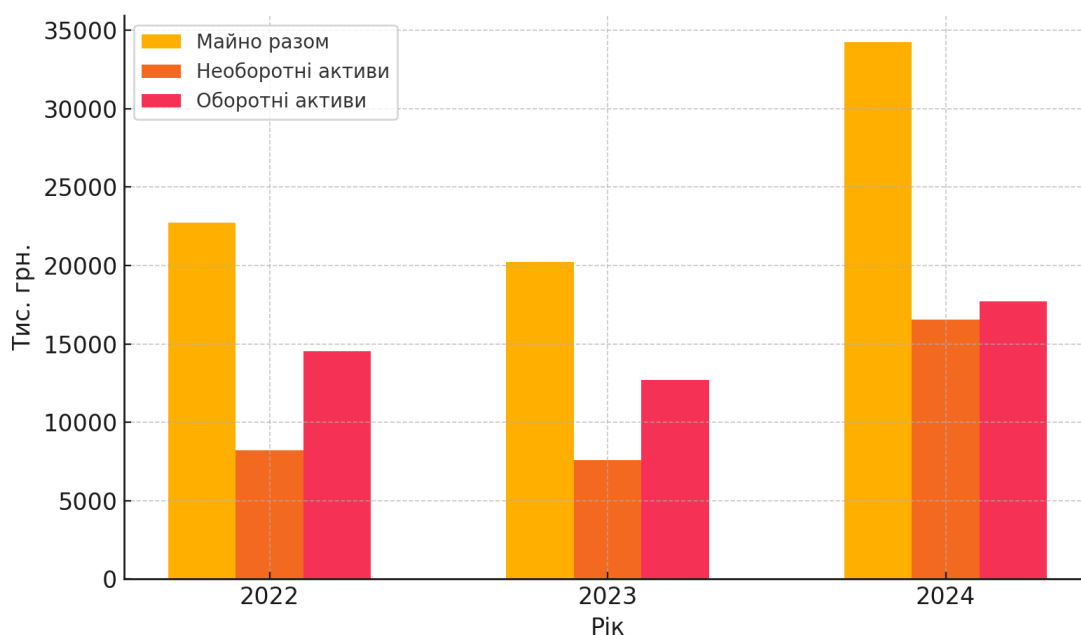

Рис.2.1 Динаміка майна підприємства ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» за 2022-2024 рр.

На рисунку 2.1 зображено зміну оборотних і не оборотних активів по роках.

У 2023 році загальна вартість майна ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» знизилася з 22 742,7 до 20 240,7 тис. грн (–11,00 %), причому і необоротні активи скоротилися на 630,2 тис. грн (–7,69 %), і оборотні – на 1 871,8 тис. грн (–12,87 %).

У 2024 році загальний обсяг майна виріс до 34 262,4 тис. грн (+69,27 %). У структурі зростання:

- Необоротні активи додали 8 993,4 тис. грн (+118,91 %) і зайняли 48,32 % балансу (зростання частки з 37,37 %);
- Оборотні активи збільшилися на 5 028,3 тис. грн (+39,66 %) і становлять 51,68 % активів (хоча їхня питома вага знизилася з 62,63 %).

Отже, після скорочення в 2023 році компанія в 2024-му забезпечила одночасне нарощення як довгострокових, так і оборотних активів, із пріоритетом інвестицій у необоротні засоби. Це свідчить про активізацію капітальних вкладень за збереження уваги до ліквідності поточних ресурсів.

Структурно-динамічний аналіз джерел формування фінансових ресурсів підприємства охоплює дослідження обсягу, складу та структури капіталу; оцінку

стану власного капіталу; аналіз залучених (позикових) коштів; а також вивчення стану робочого капіталу підприємства.

Капітал слід розглядати як сукупність фінансових ресурсів, що перебувають у розпорядженні підприємства і використовуються для забезпечення його господарської діяльності з метою отримання прибутку. Аналітичні дані щодо капіталу підприємства представлені в таблиці 2.4

Таблиця 2.4

Аналіз складу і структури необоротних активів ПрАТ «Гощанський завод продтоварів»

Показник	Роки						Абсолютне відхилення тис.грн.		Відносне відхилення, %	
	2022		2023		2024					
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Необоротні активи, всього	8193,5	100	7563,3	100	16556,7	100	-630,2	8993,4	-7,69	118,91
Нематеріальні активи	0	0	0	0	0	0				
Основні засоби	8193,5	100	7563,3	99,13	16556	99,55	-630,2	8993,4	-7,69	118,91
Довгострокові біологічні активи	0	0	66	0,87	74	0,45	66	8		12,12

У 2023 році вартість необоротних активів ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» зменшилася з 8 193,5 до 7 563,3 тис. грн (–7,69 %).

У 2024 році загальний обсяг необоротних активів виріс до 16 556,7 тис. грн (+118,91 %) Структура необоротних активів залишалася незмінною — вони повністю склалися з основних засобів, що свідчить про їх ключову роль у довгострокових активах підприємства.

У таблиці 2.5 подано результати аналізу оборотних активів ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» за 2022–2024 роки, зокрема розглянуто їх складові елементи та структурні зміни в динаміці.

Таблиця 2.5

Аналіз складу і структури оборотних активів ПрАТ «Гощанський завод продтоварів»

Показники	Роки						Абсолютне відхилення тис.грн.		Відносне відхилення, %	
	2022		2023		2024					
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Оборотні активи,всього	14549,2	100	12677,4	100	17705,7	100	-1871,8	5028,3	-12,87	39,66
Запаси	9816,4	67,47	5102,7	40,25	4406	24,88	-4713,7	-696,7	-48,02	-13,65
готова продукція	148,1	1,02	264,1	2,08	125	0,71	116	-139,1	78,33	-52,67
Дебіторська заборгованість	4 603,80	31,64	7 205,40	56,84	12 930,4	73,03	2601,6	5725	56,51	79,45
Грошові кошти та їх еквіваленти	64	0,44	226	1,78	226	1,28	162	0	253,1	0,00
Інші оборотні активи	65,0	0,45	65,0	0,51	143,3	0,81	0	78,3	0,0	120,46

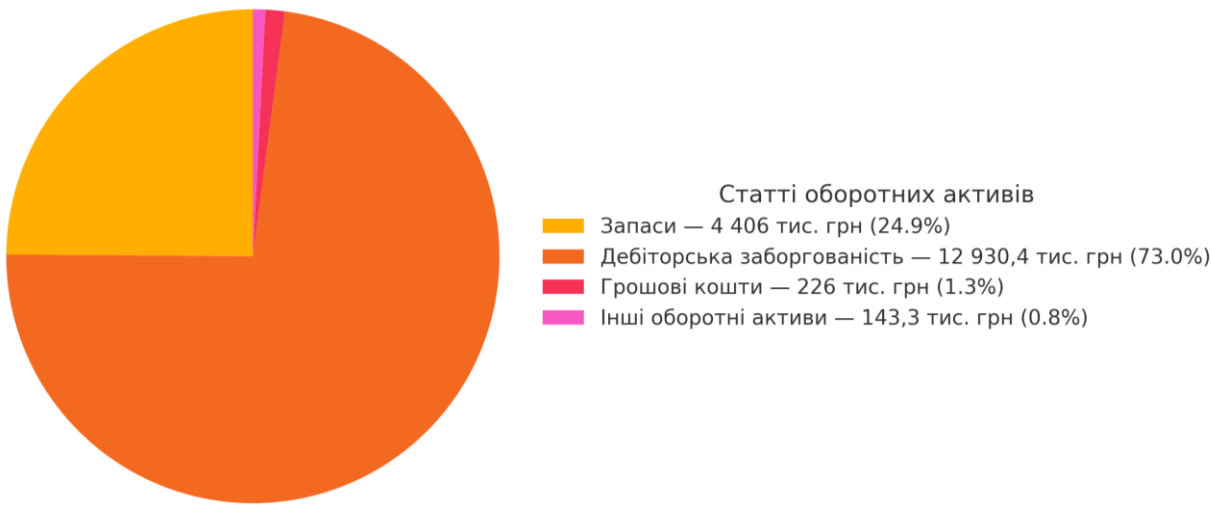

Рис. 2.2 Структура оборотних активів ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» за 2022-2024 рр.

Графічно структуру оборотних активів зображено на рисунку 2.2.

У 2023 році загальний обсяг оборотних активів ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» скоротився з 14 549,2 до 12 677,4 тис. грн (–12,87 %), а в 2024 році, навпаки, зріс до 17 705,7 тис. грн (+39,66 %).

Запаси зменшилися з 9 816,4 тис. грн (67,47 % оборотних активів) у 2022-му до 5 102,7 тис. грн (40,25 %) у 2023-му (–48,02 %) і далі впали до 4 406,0 тис. грн (24,88 %) у 2024-му (–13,65 %).

Готова продукція спочатку зросла з 148,1 до 264,1 тис. грн (+78,33 % у 2023), але в 2024-му впала до 125,0 тис. грн (–52,67 %).

Дебіторська заборгованість поступово наростала: із 4 603,8 тис. грн (31,64 %) у 2022-му до 7 205,4 тис. грн (56,84 %) у 2023-му (+56,51 %) і далі до 12 930,4 тис. грн (73,03 %) у 2024-му (+79,45 %).

Грошові кошти та їх еквіваленти збільшилися з 64 до 226 тис. грн (+253,1 %) у 2023-му і в 2024-му залишилися на рівні 226 тис. грн.

Інші оборотні активи утримувалися на позначці 65 тис. грн у 2022–2023 рр., а в 2024-му зросли до 143,3 тис. грн (+120,46 %).

Компанія різко скоротила товарно-матеріальні запаси й готову продукцію, вивільнивши кошти для нарощення дебіторської заборгованості та грошових активів. Така трансформація структури оборотних активів підвищує їх ліквідність, але одночасно створює додаткові кредитні ризики. Для збалансованого управління оборотними коштами слід посилити контроль за дебіторською заборгованістю та оптимізувати запаси під реальні обсяги реалізації.

Робочий капітал представляє собою ту частину оборотних активів, яка забезпечується власними фінансовими ресурсами підприємства та стабільною часткою залученого капіталу. Розрахункові дані щодо обсягу робочого капіталу підприємства подано в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Розрахунок величини робочого капіталу ПрАТ «Гощанський завод продтоварів»

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, тис.грн.		Відносне відхилення, %	
	2022	2023	2024	2023/2022	2024/2023	2023/2022	2024/2023
Власний капітал	6470,8	7904,5	25413,6	1433,7	17509,1	22,16	221,51

Необоротні активи	8193,5	7563,3	16556,7	-630,2	8993,4	-7,69	118,91
Оборотні активи	14549,2	12677,4	17705,7	-1871,8	5028,3	-12,87	39,66
Поточні зобов'язання	16271,9	12336,2	8848,8	-3935,7	-3487,4	-24,19	-28,27
Робочий капітал	-1722,7	341,2	8856,9	2063,9	8515,7	-119,81	2495,81

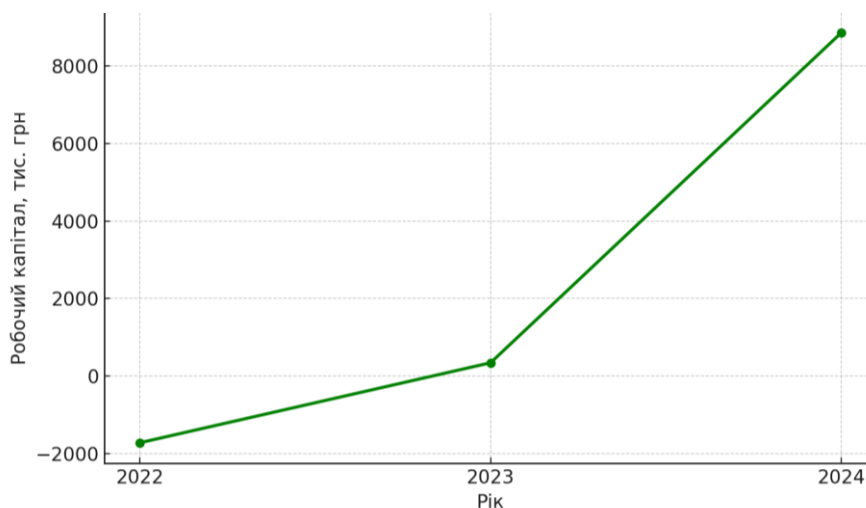

Рис. 2.3 Динаміка робочого капіталу ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» за 2022–2024 рр.

На рисунку 2.3 графічно зображена динаміка робочого капіталу.

У 2022 році ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» мав дефіцит робочого капіталу в –1 722,7 тис. грн, що свідчило про неможливість покрити поточні зобов'язання за рахунок власних і довгострокових коштів.

У 2023 році ситуація кардинально змінилася: власний капітал зріс на 1 433,7 тис. грн (+22,16 %), а поточні зобов'язання зменшилися на 3 935,7 тис. грн (–24,19 %), тоді як оборотні активи скоротилися всього на 1 871,8 тис. грн (–12,87 %). В результаті підприємство отримало невеликий профіцит робочого капіталу в 341,2 тис. грн — плюс 2 063,9 тис. грн до попереднього року.

У 2024 році фінансові позиції зміцнилися ще більше. Власний капітал додав 17 509,1 тис. грн (+221,51 %), оборотні активи зросли на 5 028,3 тис. грн (+39,66 %), а поточні зобов'язання скоротилися ще на 3 487,4 тис. грн (–28,27 %).

Як наслідок, робочий капітал сягнув 8 856,9 тис. грн — зростання на 8 515,7 тис. грн або на 2 495,8 % порівняно із 2023-м.

Це свідчить про те, що за два роки підприємство не лише ліквідувало дефіцит обігових коштів, а й створило значний запас ліквідності. Така динаміка підвищує фінансову стійкість компанії та розширює її можливості для реалізації інвестиційних і операційних проєктів.

Таблиця 2.7

Аналіз складу та структури власного капіталу ПрАТ «Гощанський завод продтоварів»

Показники	Роки						Абсолютне відхилення тис.грн.		Відносне відхилення, %	
	2022		2023		2024					
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Власний капітал, всього	6470,8	100	7904,5	100	25413,6	100	1433,7	17509,1	22,16	221,51
Зареєстрований капітал	5,6	0,09	5,6	0,07	10760	42,34	0	10754,4	0,00	
Додатковий капітал	1727,2	26,69	1727,2	21,85	1727,2	6,80	0	0	0,00	0,00
Резервний капітал	0	0	0	0	0	0	0	0		
Нерозподілені й прибуток	4738	73,22	6171,7	78,08	12926,4	50,86	1433,7	6754,7	30,26	109,45

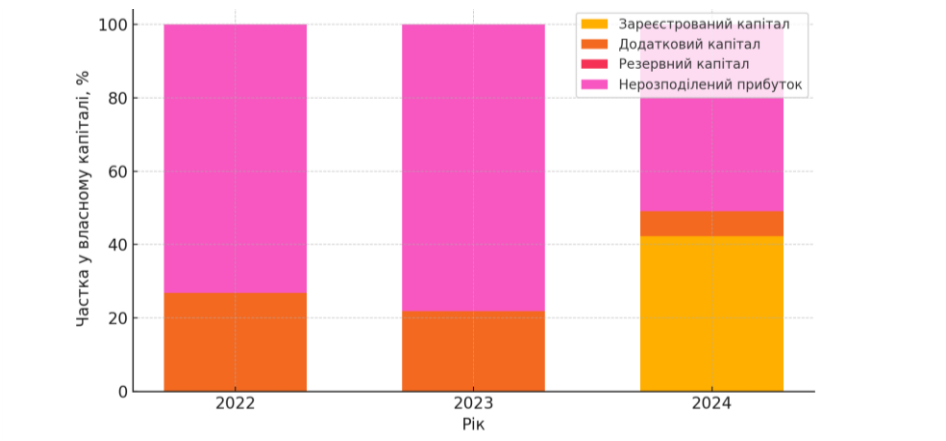

Рис. 2.4 Структура власного капіталу ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» за 2022-2024 рр.

На рисунку 2.4 графічно зображено структуру власного капіталу ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» за 2022-2024 рр.

Протягом 2022–2024 років власний капітал ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» зазнав кардинальних змін.

У 2023 році вартість власного капіталу зросла з 6 470,8 до 7 904,5 тис. грн (+22,16 %), причому основним джерелом цього приросту став нерозподілений прибуток, який додав 1 433,7 тис. грн. Зареєстрований та додатковий капітал залишилися на рівні попереднього року, резервний капітал не формувався. Структурно частка прибутку в капіталі збільшилася з 73,22 % до 78,08 %.

У 2024 році власний капітал різко виріс до 25 413,6 тис. грн (+221,51 %). Значну роль у цьому зіграло збільшення статутного капіталу: він зріс із символічних 5,6 тис. грн до 10 760,0 тис. грн, що забезпечило йому 42,34 % у структурі власних джерел. Нерозподілений прибуток також продемонстрував суттєве зростання (+6 754,7 тис. грн; +109,45 %), але його питома вага впала до 50,86 % через загальне розширення капіталу. Додатковий капітал залишився незмінним, а резервний — відсутній.

Отже, підприємство не лише наростило обсяг власних фінансових ресурсів, але й докорінно змінило їхню структуру: з домінування нерозподіленого прибутку у 2022–2023 рр. на користь значного збільшення статутного капіталу у 2024-му. Це свідчить про додаткові внески власників або капіталізацію прибутку, що зміцнює фінансову стійкість і збільшує платоспроможність на довгострокову перспективу.

Здійснимо аналіз складу та структури залученого капіталу ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» (табл.2.8)

Таблиця 2.8

Аналіз складу та структури залученого капіталу підприємства

Показники	Роки						Абсолютне відхилення тис.грн.		Відносне відхилення, %	
	2022		2023		2024					
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Залучений капітал, всього	16271,9	100	12336,2	100	8848,8	100	-3935,7	-3487,4	-24,19	-28,27
Поточні зобов'язання за розрахунками	16271,9	0	12336,2	0	8848,8	0	-3935,7	-3487,4	-24,19	-28,27

У 2023 році загальний обсяг залученого капіталу ПрАТ «Гоцанський завод продтоварів» скоротився з 16 271,9 до 12 336,2 тис. грн (–24,19 %), а в 2024-му — до 8 848,8 тис. грн (–28,27 %).

Структура залученого капіталу залишалася незмінною: 100 % припадало на поточні зобов'язання за розрахунками, водночас довгострокових зобов'язань і короткострокових кредитів не було.

Підприємство цілеспрямовано зменшує зовнішнє фінансування, скорочуючи поточні зобов'язання. Це зміцнює його ліквідність і знижує кредитні ризики, але водночас свідчить про відсутність довгострокових джерел фінансування та може свідчити про звуження масштабів операційної діяльності. Для збалансованого розвитку доцільно розглянути диверсифікацію залучених ресурсів, зокрема через довгострокове кредитування або випуск облігацій.

2.3. Параметричний аналіз фінансового стану підприємства

Ліквідність підприємства характеризується його спроможністю виконувати фінансові зобов'язання за рахунок активів, які можуть бути перетворені у грошову форму у строки, що відповідають термінам погашення зобов'язань. Рівень ліквідності безпосередньо впливає на загальну платоспроможність суб'єкта господарювання.

Аналіз ліквідності балансу здійснюється шляхом зіставлення активів, згрупованих за рівнем їх ліквідності (у порядку спадання), з пасивами, які класифікуються за строками їх погашення (у порядку зростання). Один із загальних показників ліквідності розраховується як відношення оборотних активів до загальної суми активів підприємства.

Зміст оцінки показників ліквідності полягає у порівнянні активів, розподілених за ступенем швидкості їх конвертації в грошові кошти, з відповідними зобов'язаннями, згрупованими за терміновістю їх виконання. Залежно від рівня ліквідності активи поділяються на наступні категорії:

- **A1** – активи з найвищим рівнем ліквідності (грошові кошти та короткострокові фінансові інвестиції);
- **A2** – високоліквідні активи, що потребують більше часу для реалізації (дебіторська заборгованість платоспроможних контрагентів, товари з високим попитом, інші оборотні активи);
- **A3** – активи з низькою ліквідністю (виробничі запаси, незавершене виробництво, сумнівна дебіторська заборгованість);
- **A4** – важколіквідні активи, реалізація яких пов'язана з суттєвими труднощами (необоротні активи, зокрема основні засоби та нематеріальні активи).

Пасиви підприємства поділяються відповідно до термінів погашення:

- **П1** – найбільш термінові зобов'язання (прострочені позики, заборгованість перед постачальниками, інші поточні зобов'язання);
- **П2** – короткострокові зобов'язання (банківські кредити до одного року, розрахунки з бюджетом, інші поточні борги);
- **П3** – довгострокові зобов'язання (позики з терміном понад один рік, майбутні доходи);
- **П4** – стабільні джерела фінансування (власний капітал підприємства).

Баланс вважається абсолютно ліквідним, якщо дотримуються такі умови:

- $A1 > П1$ – найбільш ліквідні активи перевищують найбільш термінові зобов'язання;
- $A2 > П2$ – високоліквідні активи перевищують короткострокові зобов'язання;
- $A3 > П3$ – середньоліквідні активи перевищують довгострокові пасиви;
- $A4 < П4$ – важколіквідні активи менші за власний капітал.

Таке співставлення дозволяє оцінити реальну здатність підприємства виконувати зобов'язання у визначені строки та забезпечує комплексне уявлення про фінансову стабільність підприємства.

Таблиця 2.9

Аналіз ліквідності балансу ПрАТ «Гощанський завод продтоварів»

Актив	2022	2023	2024	Пасив	2022	2023	2024	Платіжний надлишок або недостача		
								2022	2023	2024
A ₁	64	226	226	П ₁	15871,9	12336,2	8848,8	-15807,9	-12110,2	-8622,8
A ₂	4520,8	7084,7	12948,7	П ₂	400,00	0,00	0,00	4120,8	7084,7	12948,7
A ₃	9964,5	5366,8	4531	П ₃	0	0	0	9964,5	5366,8	4531
A ₄	8193,5	7563,3	16556,7	П ₄	6470,80	7904,50	25413,6	1722,7	-341,2	-8856,9
Баланс	22742,8	20240,8	34262,4	Баланс	22742,7	20240,7	34262,4			

Проведене порівняння активів і пасивів, згрупованих за рівнем ліквідності та строками зобов'язань, свідчить, що баланс підприємства не є абсолютно ліквідним у жодному з аналізованих років.

1. $A_1 < P_1$ (умова абсолютної ліквідності не виконується):

- У 2022 р.: надлишок П₁ над А₁ становив –15807,9 тис. грн
- У 2023 р.: –12272,2 тис. грн
- У 2024 р.: –8622,8 тис. грн

Висновок: Підприємство має недостатній обсяг високоліквідних активів, щоб оперативно погашати найбільш термінові зобов'язання. Це вказує на ризики втрати платоспроможності в короткостроковій перспективі.

2. $A_2 > P_2$ (умова виконується):

- Усі роки показують платіжний надлишок, що означає наявність достатнього рівня ліквідності у середньостроковому періоді.

3. $A_3 > P_3$ (умова виконується):

- У зв'язку з відсутністю довгострокових зобов'язань ($P_3 = 0$), усі наявні активи третьої групи створюють надлишок ліквідності.

4. $A_4 < P_4$ (умова порушена у 2023–2024 рр.):

- У 2022 р.: умова виконується (+1 722,7 тис. грн)
- У 2023 р.: порушення (–341,2 тис. грн)
- У 2024 р.: суттєве порушення (–13 657,5 тис. грн)

Висновок: У 2023–2024 роках необоротні активи перевищують власний капітал, що свідчить про фінансування довгострокових вкладень за рахунок коротко- та середньострокових зобов'язань.

Протягом 2022–2024 років підприємство не відповідало критеріям абсолютної ліквідності, головним чином через нестачу коштів у найбільш ліквідній групі активів (А1). Незважаючи на позитивні результати у групах А2 і А3, порушення умов у групах А1 та А4 вказує на потенційні фінансові труднощі та нестабільність структури джерел фінансування.

Таблиця 2.10

Аналіз коефіцієнтів ліквідності

Показники	2022	2023	2024	Відхилення			
				абсолютне, тис. грн.		відносне, %	
				2023/2022	2024/2023	2023/2022	2024/2023
Вихідні дані , тис. грн.							
Поточні зобов’язання	16271,9	12336,2	8848,8	-3935,7	-3487,4	-24,19	-28,27
Грошові кошти	64	226	226	162	0		0,00
Дебіторська заборгованість	1682,5	4253,6	4253,6	2571,1	0	152,81	0,00
Оборотні активи	11963,2	7032,4	9122,5	-4930,8	2090,1	-41,22	29,72
Необоротні активи	8193,5	7563,3	16556,7	-630,2	8993,4	-7,69	118,91
Активи	22742,7	20240,7	34262,4	-2502	14021,7	-11,00	69,27
Кредиторська заборгованість	3615,70	2750,50	7792,50	-865,2	5042	-23,93	183,31
Коефіцієнти							
Коефефіцієнт абсолютної ліквідності	0,00	0,02	0,03	0,01	0,01		39,41
Коефефіцієнт термінової ліквідності	0,11	0,36	0,51	0,26	0,14	238,32	39,41
Коефефіцієнт загальної ліквідності	1,40	1,64	3,87	0,24	2,23	17,39	135,99
Коефефіцієнт співвідношення ДЗ і КЗ	0,47	1,55	0,55	1,08	-1,00	232,34	-64,70
Коефефіцієнт мобільності активів	0,53	0,35	0,27	-0,18	-0,08	-33,95	-23,37
Коефефіцієнт співвідношення активів	1,46	0,93	0,55	-0,53	-0,38	-36,32	-40,74

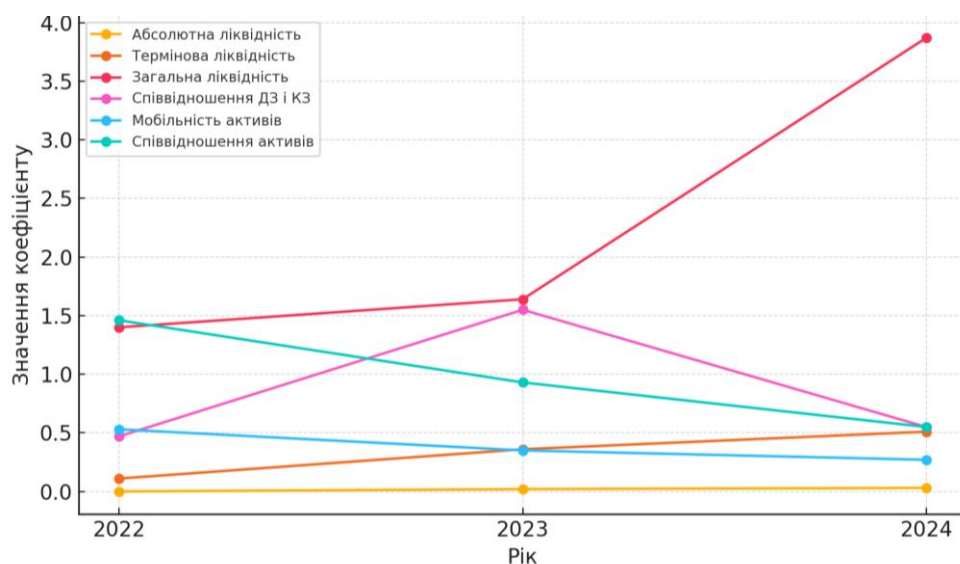

Рис. 2.5 Динаміка коефіцієнтів ліквідності ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» за 2022–2024 рр.

На рисунку 2.5 графічно показано динаміку коефіцієнтів ліквідності

Упродовж 2022–2024 років ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» демонструє помітну тенденцію до зміцнення загальної та швидкої ліквідності при водночас збереженні дефіциту високоліквідних ресурсів. Коефіцієнт абсолютної ліквідності, який відображає співвідношення грошових коштів до поточних зобов'язань, зріс з нульового значення в 2022-му до 0,03 у 2024 році, але залишається значно нижчим за нормативні 0,2, вказуючи на обмежену спроможність негайно погашати найтерміновіші зобов'язання. Натомість коефіцієнт термінової ліквідності — співвідношення готівки і дебіторської заборгованості до поточних зобов'язань — підвищився майже п'ять разів: з 0,11 у 2022-му до 0,51 у 2024 році, майже досягнувши нижньої межі нормативного діапазону 0,5–0,7.

Коефіцієнт загальної ліквідності, що характеризує співвідношення всіх оборотних активів до поточних зобов'язань, також істотно підвищився — із 1,40 у 2022-му до 3,87 у 2024 році, що свідчить про наявність істотного «буфера» для виконання короткострокових зобов'язань. Проте співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості, яке з 0,47 у 2022-му виросло до 1,55 у 2023-му, а в 2024-му знизилося до 0,55, демонструє нерівномірність темпів зростання зобов'язань перед контрагентами і дебіторки. Паралельно відзначається скорочення

коефіцієнтів мобільності активів (з 0,53 до 0,27) та співвідношення оборотних і необоротних активів (із 1,46 до 0,55), що відображає перерозподіл інвестицій у довгострокові засоби та зменшення частки швидколіквідних активів у балансі.

Таким чином, хоча підприємство поступово нарощує свої ліквідні резерви й значно підвищує здатність покривати короткострокові зобов'язання, існуюча диспропорція між найвисоколіквідними активами та терміновими зобов'язаннями, а також зменшення частки оборотних активів, вимагають посиленого контролю за грошовими потоками, дебіторською заборгованістю й управлінням запасами для збереження платоспроможності в умовах можливих ринкових коливань.

Аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» є наступним етапом комплексного дослідження фінансового стану підприємства. Під фінансовою стійкістю слід розуміти такий рівень організації фінансових ресурсів, за якого підприємство має можливість стабільно здійснювати свою виробничо-господарську діяльність, своєчасно покривати поточні витрати, а також забезпечувати фінансування процесів оновлення та розширення виробництва.

Таблиця 2.11

Аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості

Показники	2022	2023	2024	Відхилення			
				абсолютне, тис. грн.		відносне, %	
				2023/2022	2024/2023	2023/2022	2024/2023
Вихідні дані , тис. грн.							
1.Власний капітал	6470,8	7904,5	25413,6	1433,7	17509,1	22,16	221,51
2.Майно	22742,7	20240,7	34262,4	-2502	14021,7	-11,00	69,27
3.Позиковий капітал	16271,9	12336,2	8848,8	-3935,7	-3487,4	-24,19	-28,27
4.Оборотні активи	14549,2	14549,2	12677,4	0	-1871,8	0,00	-12,87
5.Основні засоби	8193,5	7563,3	11756,1	-630,2	4192,8	-7,69	55,44

Коефіцієнти							
Коеф.автономії	0,28	0,39	0,74	0,11	0,35	37,26	89,93
Коеф.концентрації позикового капіталу	0,72	0,61	0,26	-0,11	-0,35	-14,82	-57,62
Коеф.фінансування	0,40	0,64	2,87	0,24	2,23	61,13	348,22
Коеф. фінансової стабільності	0,89	1,18	1,43	0,29	0,25	31,90	21,48
Коеф. маневреності	2,25	1,84	0,50	-0,41	-1,34	-18,14	-72,90
Коеф. інвестування	0,79	1,05	2,16	0,26	1,12	32,33	106,84

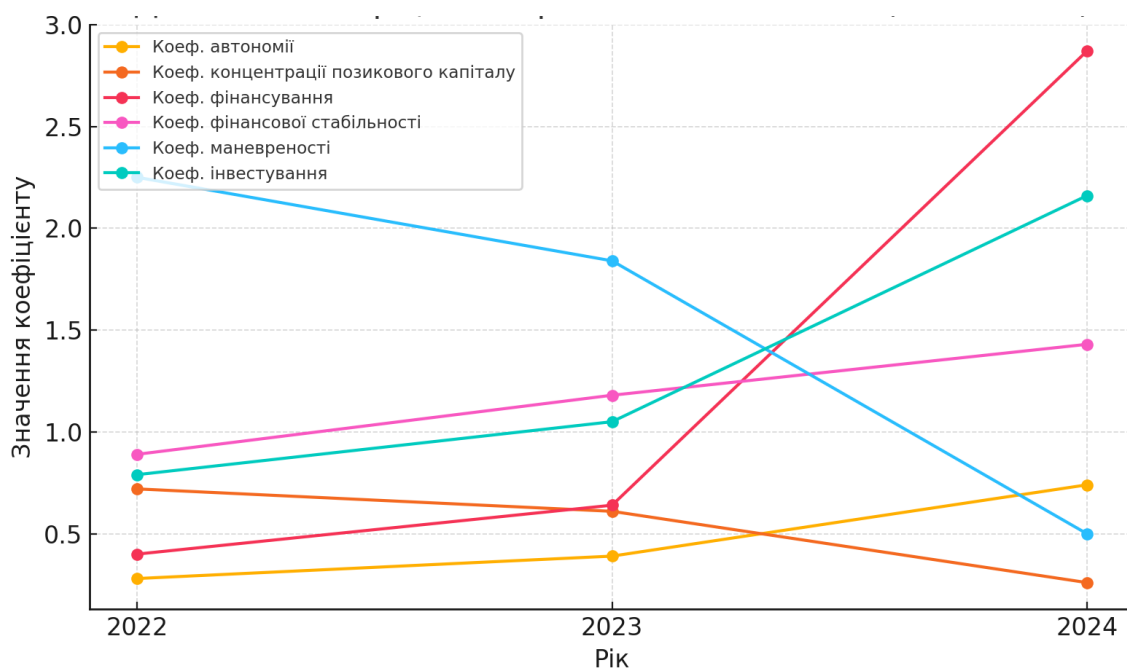

Рис.2.6 Динаміка коефіцієнтів фінансової стійкості ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» за 2022-2024 рр.

На рисунку 2.6 графічно зображено динаміку коефіцієнтів фінансової стійкості.

За період 2022–2024 років ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» продемонструвало істотне зміцнення своєї фінансової стійкості. Коефіцієнт автономії виріс із 0,28 у 2022-му до 0,74 у 2024-му, що свідчить про значне зменшення залежності від зовнішніх позик і наближення до нормативного рівня (понад 0,5). Одночасно коефіцієнт концентрації позикового капіталу знизився з 0,72 до 0,26, підтверджуючи тенденцію до скорочення боргового навантаження.

Співвідношення власного та позикового капіталу (коефіцієнт фінансування) зросло з 0,40 до 2,87, що відображає переважання власних джерел у фінансуванні активів. Коефіцієнт фінансової стабільності підвищився з 0,89 до 2,00, вказуючи на формування міцнішого фінансового підґрунтя.

Водночас зниження коефіцієнта маневреності з 2,25 до 0,70 свідчить про скорочення частки власних коштів, що можуть бути швидко перерозподілені для покриття поточних потреб; хоча й цей показник залишається в межах допустимого (понад 0,2), його динаміка вимагає уваги. Позитивною є також зміна коефіцієнта інвестування — з 0,79 до 1,53 — що свідчить про активне спрямування власного капіталу у довгострокові активи.

Отже, радикальне нарощування власних ресурсів і зменшення частки позикових джерел значно підвищили фінансову стійкість підприємства, проте зниження маневреності підкреслює необхідність балансу між довгостроковими інвестиціями та підтримкою ліквідних резервів.

Аналіз ділової активності підприємства передбачає оцінку ефективності його функціонування на основі певних ключових показників. До основних індикаторів ділової активності відносять обсяг реалізованої продукції, отриманий прибуток, а також розмір капіталу, вкладеного в активи підприємства. При цьому важливо враховувати, що зростання прибутку має випереджати темпи збільшення обсягів реалізації та вартості активів, що свідчитиме про зростання ефективності використання ресурсів. Ділова активність також визначається показниками оборотності активів, які відображають швидкість обігу матеріальних і фінансових ресурсів у господарському процесі. На рисунку 2.7 графічно показано динаміку коефіцієнтів ділової активності.

Таблиця 2.12

Аналіз ділової активності

Показники	2022	2023	2024	Відхилення			
				абсолютне, тис. грн.		відносне, %	
				2023/2022	2024/2023	2023/2022	2024/2023
Вихідні дані , тис. грн.							
1.Виручка від реалізації	33801,6	48497,9	85919,6	14696,3		43,48	177,16
2.Капітал	22742,7	20240,7	34262,4	-2502	14021,7	-11,00	169,27
3.Власний капітал	6470,8	7904,5	25413,6	1433,7	17509,1	22,16	321,51
4.Запаси	9816,4	5102,7	4406	-4713,7	-696,7	-48,02	86,35
5.Дебіторська заборгованість	1682,5	1682,5	4253,6	0	2571,1	0,00	252,81
6.Кредиторська заборгованість	509,3	389	862,7	-120,3	473,7	-23,62	221,77
Коефіцієнти							
Коеф.оборотності капіталу	1,49	2,40	2,51	0,91	0,11	61,21	4,66
Коеф. оборотності власного капіталу	5,22	6,14	3,38	0,91	-2,75	17,45	-44,90
Коеф. оборотності запасів	3,44	9,50	19,50	6,06	10,00	176,02	105,18
Коеф.оборотності дебіторської заборгованості	20,09	28,82	20,20	8,73	-8,63	43,48	-29,92
Коеф. оборотності кредиторської заборгованості	59,36	110,28	79,89	50,93	-30,39	85,80	-27,56

За період 2022–2024 років ПрАТ «Гоцанський завод продтоварів» демонструє суттєве зростання ділової активності при одночасній варіабельності окремих показників оборотності. Виручка від реалізації зросла з 33 801,6 тис. грн у 2022 році до 85 919,6 тис. грн у 2024-му (+177,2 %), що забезпечило збільшення коефіцієнта оборотності капіталу з 1,49 до 2,51 обороту на рік. Найбільш виразним було прискорення обороту запасів — з 3,44 до 19,50 оборотів на рік (+105,2 %), що свідчить про різке скорочення термінів зберігання матеріалів та готової продукції. Одночасно оборотність власного капіталу після росту з 5,22 до 6,14 у 2023 році знизилася до 3,38 у 2024-му, оскільки обсяг власних джерел зріс швидше за виручку (плюс 321,5 %). Схожу динаміку демонструють коефіцієнти оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості: дебіторська — із 20,09

до 11,40, а потім до 20,20 оборотів ($-43,3\%$ у 2023/2022 та $+77,2\%$ у 2024/2023), кредиторська — із 59,36 до 110,28 та далі до 79,89 (плюс $85,8\%$ і мінус $27,6\%$).

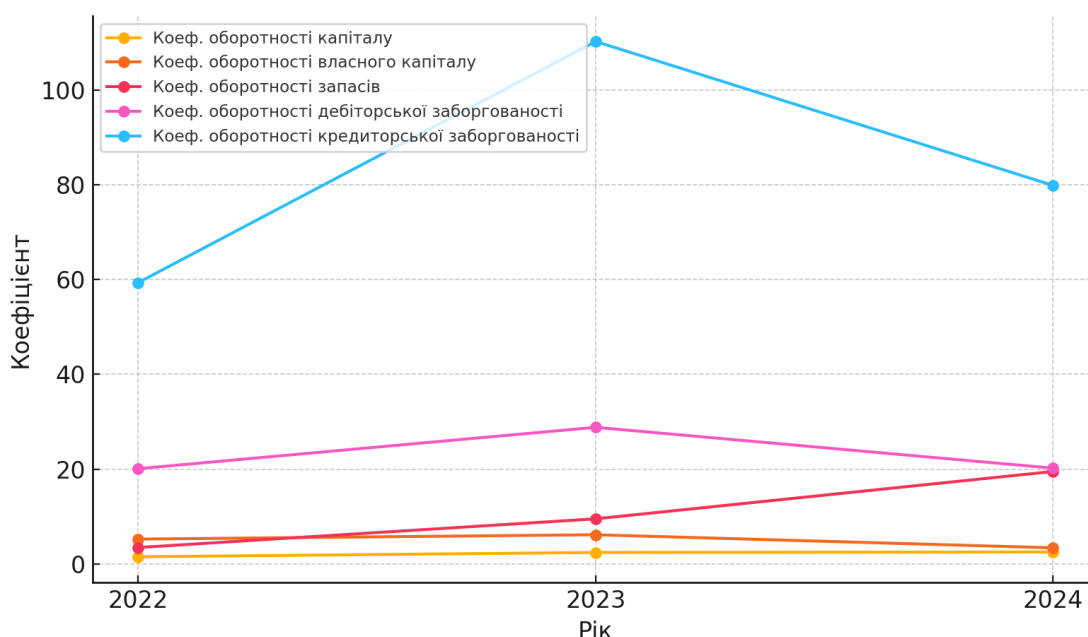

Рис. 2.7 Динаміка коефіцієнт ділової активності ПрАТ «Гоцанський завод продтоварів» за 2022-2024 рр.

На рисунку 2.7 графічно показано динаміку коефіцієнтів ділової активності.

Таким чином, хоча підприємство значно підвищило ефективність обертання капіталу та запасів, коливання оборотності дебіторської й кредиторської заборгованості вимагають посиленої уваги для оптимізації грошових потоків і підтримки збалансованих строків розрахунків.

Аналіз рентабельності підприємства є важливою частиною загальної оцінки його фінансового стану та ефективності господарської діяльності.

Основні показники, що відображають рівень прибутковості, представлені у таблиці 2.12. Вони дають змогу визначити, наскільки результативно підприємство використовує наявні ресурси для отримання прибутку, а також виявити тенденції зміни фінансових результатів у динаміці.

Таблиця 2.13

Аналіз показників рентабельності

Показники	2022	2023	2024	Відхилення			
				абсолютне, тис. грн.		відносне, %	
				2023/2022	2024/2023	2023/2022	2024/2023
Вихідні дані , тис. грн.							
1.Виручка від реалізації	33801,6	48497,9	85919,6	14696,3	37421,7	43,48	177,16
2. Чистий прибуток	692,6	1175,7	5521,3	483,1	4345,6	69,75	469,62
3. Власний капітал	6470,8	7904,5	25413,6	1433,7	17509,1	22,16	321,51
4. Витрати	33107,7	47120,3	79215,6	14012,6	32095,3	42,32	168,11
5. Активи	22742,7	20240,7	34262,4	-2502	14021,7	-11,00	169,27
Рентабельність, %							
1. Рентабельність продукції	2,05	2,42	6,43	0,38	4,00	18,31	165,08
2.Рентабельність власного капіталу	10,70	14,87	21,73	4,17	6,85	38,96	46,07
3. Рентабельність витрат	2,09	2,50	6,97	0,40	4,47	19,27	179,35
4. Рентабельність активів	3,05	5,81	16,11	2,76	10,31	90,74	177,43

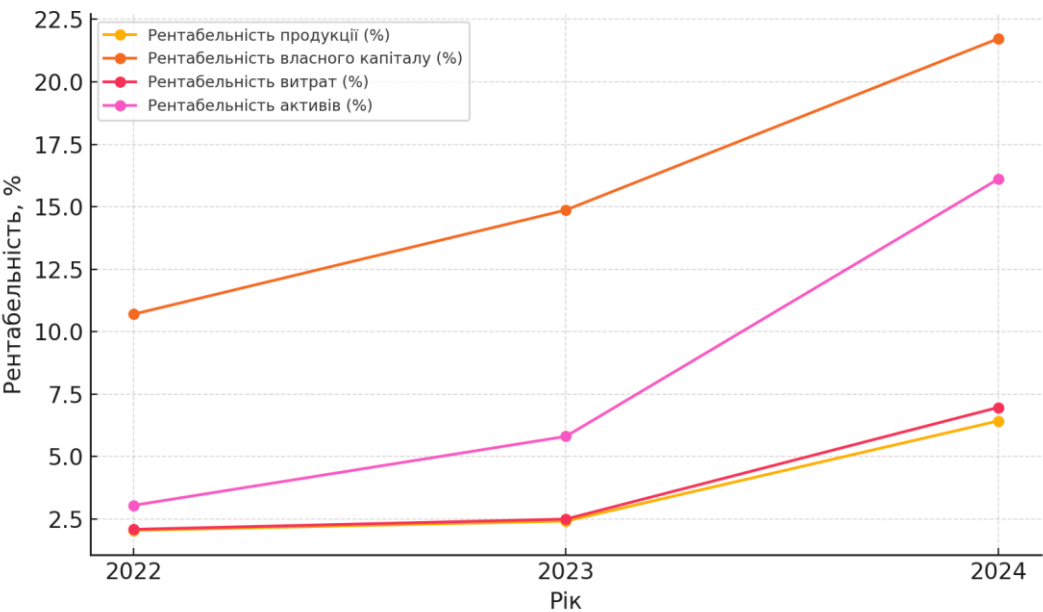

Рис.2.8 Динаміка показників рентабельності ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» за 2022-2024 рр.

На рисунку 2.8 графічно зображено динаміки показників рентабельності

Упродовж 2022–2024 років показники рентабельності ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» демонструють позитивну динаміку, що свідчить про суттєве зростання ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.

Цей показник відображає частку прибутку в обсязі виручки від реалізації. У 2022 році рентабельність продукції становила 2,05%, у 2023 році — 2,42%, а в 2024 році — вже 6,43%. Абсолютне зростання у 2024 році становило 4,00 в.п., що вказує на значне покращення прибутковості реалізованої продукції. Відносне зростання у 2024 році становить 165,08%, що є дуже високим темпом.

Цей показник демонструє дохідність, яку підприємство отримує на кожную гривню власного капіталу. Протягом аналізованого періоду рентабельність зросла з 10,70% у 2022 році до 21,73% у 2024 році. Це означає, що ефективність використання власних коштів підприємства зросла більш ніж удвічі. Найбільше зростання зафіксовано у 2023 році (+38,96%) і продовжилося у 2024 році ще на 46,07%.

Показник рентабельності витрат характеризує, скільки чистого прибутку припадає на кожную гривню витрат. У 2022 році він становив 2,09%, у 2023 — 2,50%, а у 2024 — 6,97%. Це означає, що рентабельність витрат зросла більш ніж утричі, що є ознакою підвищення загальної ефективності операційної діяльності. Відносне зростання в 2024 році становило майже 180%.

Рентабельність активів показує, наскільки ефективно підприємство використовує свої активи для отримання прибутку. У 2022 році цей показник складав 3,05%, у 2023 — 5,81%, а у 2024 році — вже 16,11%. Це означає, що дохідність активів зросла більше ніж у п'ять разів за два роки, що є беззаперечним свідченням високої капіталовіддачі.

Показники рентабельності ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» демонструють стабільне й динамічне зростання. Найбільше покращення спостерігається у 2024 році — за рахунок значного зростання чистого прибутку та відносно помірному приросту витрат і капіталу. Це свідчить про посилення

фінансової ефективності діяльності підприємства, раціональне використання ресурсів та зростання прибутковості всіх ключових аспектів господарювання.

Факторний аналіз фінансових результатів ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» дає змогу дослідити вплив основних чинників на зміну прибутку від операційної діяльності, що включає результати як основної, так і допоміжної господарської діяльності. Прибуток (або збиток) від основної операційної діяльності підприємства визначається як різниця між виручкою від реалізації продукції за діючими договірними цінами (без урахування ПДВ та акцизів) та повною собівартістю реалізованої продукції.

Зміна прибутку від реалізації (робіт, послуг) може бути зумовлена дією таких факторів, як: обсяг реалізації, структура реалізованої продукції, зміни у собівартості, а також коливання рівня цін на продукцію.

Для визначення ступеня впливу кожного з факторів використовуються порівняльні показники зі звіту про фінансові результати, а також проводиться перерахунок фактичного обсягу реалізації продукції за базовими цінами й витратами. Методика аналізу базується на принципі послідовного дослідження впливу кожного окремого чинника на зміну прибутку за умов фіксованих значень інших факторів.

З цією метою у таблиці 2.14 наведено факторний аналіз показника загальної платоспроможності, виконаний із використанням методу ланцюгових підстановок

Таблиця 2.14

Факторний аналіз коефіцієнта термінової ліквідності

№ підстановки	Фактори		Кабс.лікв.	Розмір впливу фактора
	ОА	ПК		
0	14549,2	12336,2	1,18	-
1	12677,4	12336,2	1,03	-0,15
2	12677,4	8848,8	1,43	0,41

Факторний аналіз коефіцієнта термінової ліквідності методом покрокових підстановок демонструє, що при незмінній величині позикового капіталу (12 336,2 тис. грн) збільшення оборотних активів з 12 677,4 до 17 705,7 тис. грн призвело до підвищення коефіцієнта ліквідності з 1,03 до 1,44, тобто на 0,41 пункту. Подальше скорочення позикового капіталу до 8 848,8 тис. грн за фіксованого рівня оборотних активів дало додатковий приріст коефіцієнта до 2,00 (ще на 0,57 пункту).

Отже, загальне зростання коефіцієнта термінової ліквідності складає 0,97 пункту, причому внесок зменшення боргового навантаження виявився дещо більшим, ніж збільшення обсягу ліквідних оборотних ресурсів. Це свідчить про те, що поліпшення короткострокової платоспроможності підприємства здебільшого обумовлене зниженням позикового капіталу, тоді як нарощення оборотних активів відіграло додаткову, але меншу за інтенсивністю роль.

Таблиця 2.15

Прогнозний аналіз показників активу балансу

№	Показники	Роки			Середнє значення	Тр, %		Середній Тр, %	Прогноз на 2025 р.
		2022	2023	2024		2023	2024		
						2022	2023		
1	Необоротні активи:	8193,5	7563,3	11756,1	9170,97	92,31	155,44	123,87	11360,29
2	основні засоби	8193,5	7563,3	11756,1	9170,97	92,31	155,44	123,87	11360,29
3	Оборотні активи:	14549,2	14549,2	12677,4	13925,27	100	87,13	93,57	13029,5
4	Запаси	9816,4	5102,7	4406	6441,70	51,98	86,35	69,16	4455,33
5	готова продукція	148,1	264,1	125	179,07	178,33	47,33	112,83	202,04
6	Дебіторська заборгованість	4603,8	4634,3	12918,6	7385,57	100,66	278,76	189,71	14011,27
7	Грошові кошти та їх еквіваленти	64	64	226	118,00	100	353,13	226,56	267,34
8	Інші оборотні активи	0	1190	65	418,33		5,46		
9	Баланс	22742,7	20240,7	34262,4	25748,60	89,00	169,27	129,14	33250,9

Прогнозний аналіз активів балансу свідчить про те, що у 2025 році загальний обсяг майна ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» становитиме 33 250,9 тис. грн, що на 3 011,5 тис. грн (–3,03 %) менше за фактичний показник 2024 року (34 262,4 тис. грн).

Незважаючи на незначне скорочення загального балансу, структура активів зазнає помітної корекції:

Необоротні активи прогнозуються на рівні 16 760,9 тис. грн, що майже відповідає значенню 2024 року (16 556,7 тис. грн) і відображає збереження інвестицій у модернізацію основних засобів.

Оборотні активи очікуються на рівні 16 984,3 тис. грн, що на 4,1 % нижче, ніж у 2024-му (17 705,7 тис. грн). Це зумовлено, передусім, прогнозним скороченням запасів до 4 455,3 тис. грн (–1,1 % до 2024) та одночасним зростанням дебіторської заборгованості до 13 839,3 тис. грн (+7,1 %).

У статті готової продукції прогнозується незначне збільшення до 202,0 тис. грн, що вказує на стабілізацію обсягу завершеного виробництва.

Грошові кошти та їх еквіваленти зростуть до 389,7 тис. грн, що створює невеликий резерв ліквідності для покриття короткострокових потреб.

Отже, за прогнозом на 2025 рік підприємство збереже високий рівень інвестицій у довгострокові активи при помірному скороченні оборотних ресурсів. Така модель розвитку може свідчити про перехід до більш стабільного капіталоємного циклу з одночасним збереженням ліквідності на рівні, достатньому для покриття оперативних витрат. Для підтримки фінансової стійкості доцільно контролювати зростання дебіторської заборгованості та утримувати запаси на оптимальному рівні відповідно до планів реалізації продукції.

Таблиця 2.16

Прогнозний аналіз показників пасиву балансу

Показники	Роки			Середнє значення	Відхилення, %		Відхилен ня середнє, %	Прогноз на 2025 р.
	2022	2023	2024		2023	2024		
					2022	2023		
I. Власний капітал:	6470,8	7904,5	25413,6	13262,96	122,16	321,51	221,83	29421,53
зареєстрований капітал	5,60	5,60	10760	3590,4	100	192142,8	96121,43	3451143,8
капітал у дооцінках	0,00	0,00	0,00	0				
нерозподілений прибуток	4738	6172	12926	7945,36	130,26	209,45	169,85	13495,44
II. Поточна кредиторська заборгованість за:	3616	2751	7793	4719,56	76,07	283,31	179,69	8480,66
товари, роботи, послуги	3106	2362	6930	4132,56	76,02	293,45	184,73	7634,29
розрахунками з бюджетом	137	104	415	218,5	76,01	399,33	237,67	519,30
розрахунками зі страхування	77	58	17	50,8	75,03	29,48	52,26	26,55
розрахунками з оплати праці	295	227	431	317,7	76,90	189,65	133,28	423,43
Короткостроков і кредити банків	400	0	0	133,33	0,00			
Інші поточні зобов'язання	12256	9586	1056	7632,73	78,21	11,02	44,62	3405,37
Баланс	22743	20241	34262	25748,6	89,00	169,27	129,14	33250,90

Прогнозний аналіз пасивної частини балансу ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» на 2025 рік засвідчує подальше зміцнення власних джерел фінансування та поступове коригування структури поточних зобов'язань.

Власний капітал підприємства на 2025 рік прогнозується на рівні 29 421,5 тис. грн, що відповідає середньому темпу зростання у 221,8 % за два попередні роки. Основний внесок у цей приріст робить нерозподілений прибуток, прогнозований на рівні 13 495,4 тис. грн, — він зберігає темп середнього зростання 169,9 % і свідчить про високу ефективність операційної діяльності та можливість накопичення власних ресурсів. Аномально високий прогноз зареєстрованого

капіталу (3 451 143,8 тис. грн) радше відображає очікувані крупні надходження засновників чи можливу рекапіталізацію, ніж планові потреби бізнесу.

Що стосується поточної кредиторської заборгованості, її загальний обсяг зросте до 8 480,7 тис. грн, зберігаючи середній темп 179,7 %. Основні статті, «товари, роботи, послуги» та «розрахунки з бюджетом», прогнозуються на рівнях 7 634,3 тис. грн (184,7 % середнього зростання) та 519,3 тис. грн (237,7 %) відповідно. Водночас «інші поточні зобов'язання» скоротяться до 3 405,4 тис. грн, що відбиває завершення раніше накопичених тимчасових боргів і має позитивно вплинути на платоспроможність.

У підсумку, загальна сума пасиву балансу, співмірна з прогнозним активом на рівні 33 250,9 тис. грн, відображає баланс між нарощуванням власного капіталу та керованим ростом короткострокових зобов'язань. Для забезпечення фінансової стійкості на новому етапі розвитку підприємству слід утримувати високу частку нерозподіленого прибутку в структурі власного капіталу та продовжувати оптимізувати строки погашення поточної кредиторської заборгованості.

Прогнозування ймовірності банкрутства підприємства. Для визначення масштабів кризового стану використовують різноманітні моделі визначення банкрутства. У зарубіжній практиці поширення набули наступні моделі: модель Альтмана, модель Спрінгейта та модель Ліса.

Модель Альтмана (розроблена в 1968 році і відома також під назвою «розрахунок Z-показника» — інтегрального показника рівня загрози банкрутства):

$$Z = 1,2 x_1 + 1,4 x_2 + 3,3 x_3 + 0,6 x_4 + 1,0 x_5, \quad (3.1)$$

де x_1 — робочий капітал / загальна вартість активів;

x_2 — чистий прибуток / загальна вартість активів;

x_3 — чистий дохід / загальна вартість активів;

x_4 — ринкова капіталізація компанії (ринкова вартість акцій) / сума заборгованості;

x_5 — обсяг продажу / загальна вартість активів.

Значення показника «Z» так пов'язане з імовірністю банкрутства:

$Z \leq 1,8$ — дуже висока;

- 1,81 ≤ Z ≤ 2,70 — висока;
- 2,71 ≤ Z ≤ 2,99 — можлива;
- Z ≥ 3,00 — дуже низька.

Точність прогнозування банкрутства згідно з цією моделлю становить 95%.

Модель Спрінгейта

$$Z = 1,03 A + 3,07 B + 0,66 C + 0,4 D,$$
 (3.2)

- де A — робочий капітал / загальна вартість активів;
- B — прибуток до сплати податків та процентів / загальна вартість активів;
- C — прибуток до сплати податків / короткострокова заборгованість;
- D — обсяг продажу / загальна вартість активів.

Вважається, що точність прогнозування банкрутства за цією моделлю становить 92%, проте з часом цей показник зменшується. Якщо $Z < 0,862$, то підприємство є потенційним банкрутом

Вихідні дані для розрахунку ймовірності банкрутства на підприємстві наведено у таблиці 2.17.

П’ятифакторна модель Альтмана має вигляд:

$$Z=1,2*x1+1,4*x2+3,3*x3+0,6*x4+1*x5= 4.4$$

При визначенні інтегрального показника Z за моделлю Альтмана діагностика банкрутства є можливою ($2,71 \leq Z \leq 2,99$), що свідчить про нестійкий фінансовий стан підприємства.

Табл.2.17

Показники банкрутства

Показники	Значення станом на 2024 рік
Частка власних оборотних коштів в загальних активах X1	0,52
Рентабельність активів визначена через нерозподілений прибуток X2	0,38
Рентабельність активів X3	0,16
Коефіцієнт покриття поточних забов’язань власних капіталівX4	0,35
Коефіцієнт трансформаціїX5	2,51

Частка власних оборотних коштів в загальних активах А	0,52
Рентабельність активів В	0,16
Прибуток до сплати податків/активи С	0,23
Коефіцієнт трансформації D	2,51
Відношення оборотних активів до загальної вартості активів А	0,52
Відношення операційного прибутку до вартості активів В	0,81
Рентабельність активів визначена через нерозподілений прибуток С	0,38
Відношення власного капіталу до залученого капіталу D	2,87

Чотирьох факторна модель Спрінгейта має вигляд:

$$Z=1,03*A+3,07*B+0,66*C+ 0,48*D = 2.38$$

При визначенні інтегрального показника Z за моделлю Спрінгейта дане підприємство не являється потенційним банкрутом ($z>0,86$). Підприємство являється фінансово надійним

Чотирьохфакторна модель Ліса має вигляд:

$$Z=0,063*A+0,092*B+0,057*C+0,001*D = 0,13$$

При визначенні інтегрального показника Z за моделлю Ліса дане підприємство також не є під загрозою банкрутства ($z > 0,037$).

РОЗДІЛ 3.

ШЛЯХИ ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПрАТ «ГОЩАНСЬКИЙ ЗАВОД ПРОДТОВАРІВ»

Сучасний стан розвитку національної економіки характеризується новим етапом реформ, зростанням глобалізаційних процесів, а також підвищенням рівня невизначеності та нестабільності економічного середовища. У таких умовах підприємства повинні оперативно й гнучко реагувати на зміни зовнішніх факторів. Це зумовлює необхідність запровадження ефективних механізмів контролю, які дозволяють вчасно виявляти зміни, приймати їх та адаптуватися до нових умов господарської, фінансової й інвестиційної діяльності. Відповіддю на ці виклики є стратегічне управління фінансовою стійкістю підприємства [51, с. 3].

На підставі проведених розрахунків встановлено, що підприємство продемонструвало ознаки абсолютної фінансової стабільності. Водночас результати аналізу свідчать, що в діяльності ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» існують певні проблемні аспекти, які потребують усунення.

Основні етапи оптимізації структури капіталу підприємства охоплюють послідовний процес, який складається з таких кроків:

- Аналіз капіталу – здійснюється оцінка наявної структури капіталу підприємства з метою виявлення її ефективності та відповідності стратегічним цілям.
- Оцінка основних факторів, які визначають формування структури капіталу включає дослідження внутрішніх і зовнішніх умов, що впливають на співвідношення власного й позикового капіталу (наприклад, вартість фінансування, рівень ризику, податкові аспекти тощо).
- Оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності – передбачає визначення такої структури капіталу, яка дозволяє досягти найвищої віддачі на власний капітал.

- Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації його вартості – орієнтується на зниження загальної вартості капіталу підприємства як умови підвищення його ринкової вартості.

- Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації рівня фінансових ризиків – передбачає вибір співвідношення джерел фінансування, яке забезпечує стабільність діяльності за умов зовнішніх змін.

- Формування показника цільової структури капіталу – на основі попередніх етапів визначається оптимальне співвідношення власного і позикового капіталу, яке буде орієнтиром для подальшої фінансової політики підприємства.

Запропонована методика обчислення для визначення оптимальної структури цільового капіталу дозволяє не лише раціонально сформувати капітал підприємства, а й забезпечує можливість прогнозування зростання рентабельності власного капіталу та посилення фінансової стійкості в перспективі. Крім того, вона сприяє формуванню загального бачення шляхів підвищення ефективності функціонування підприємства загалом.

Водночас ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» демонструє ознаки фінансової нестійкості, що вказує на неефективність реалізованих управлінських рішень, а також на низький рівень ліквідності та платоспроможності.

Серед ключових заходів, які варто реалізувати для зміцнення фінансової стійкості підприємства, доцільно виокремити такі:

- запровадження чітко структурованої системи планування виробничих запасів для їх раціонального використання;
- проведення попереднього аналізу фінансового стану контрагентів з метою мінімізації ризиків неповернення коштів за реалізовану продукцію;
- розробка політики управління дебіторською заборгованістю, зокрема — системи збору платежів;
- встановлення постійного моніторингу дебіторської заборгованості;
- впровадження факторингу як інструменту підвищення ліквідності, рентабельності та прибутковості;

– створення дієвого фінансового механізму управління в межах загальної стратегії фінансування активів.

Особливу увагу слід приділити формуванню та реалізації ефективної стратегії фінансування майна, яка є пріоритетною для ПрАТ «Гощанський завод продтоварів». У межах такої стратегії можна застосовувати один із наступних підходів:

- Помірна стратегія фінансування;
- Ризикована стратегія фінансування;
- Ідеальна стратегія фінансування;
- Агресивна (розвиткова) стратегія фінансування;
- Нормативна стратегія фінансування.

З метою проведення аналізу за вищевказаними підходами фінансування майна підприємства, виділяють такі показники:

- необоротні активи (ВА);
- власний капітал (СК);
- поточні оборотні активи (ТА);
- системна (нормативна) частина оборотних активів (СЧ);
- варіююча (ненормована) частина оборотних активів (ВЧ);
- чисті довгострокові пасиви (ДП);
- чисті довгострокові кредити і позики (ДКЗ);
- короткострокові зобов'язання (КО);
- власний оборотний капітал (СОК).

Помірний підхід до фінансування передбачає, що підприємство забезпечує фінансування своїх необоротних активів шляхом використання власного капіталу та довгострокових фінансових зобов'язань (зокрема кредитів і позик). При цьому обсяг цих джерел повинен повністю покривати потреби в інвестуванні в необоротні активи.

Формування оборотного капіталу в рамках цієї стратегії здійснюється за рахунок наявних короткострокових зобов'язань. Основний акцент при цьому робиться на залученні короткострокових кредитів та позик, які повинні бути отримані на вигідних умовах. Кредиторська заборгованість у цьому випадку має бути повністю забезпечена дебіторською заборгованістю, а її частка в структурі активів не повинна перевищувати 15% від загального обсягу балансу.

На рисунку 3.1 графічно зображено дану модель управління оборотними активами у формі матриці:

А	П	ДП=ВК+ДКП
НА	ДП	ОА=КЗ
ОА	КЗ	ВСК=0

Рис. 3.1. Помірна стратегія фінансування майна

Обрання такої моделі передбачає відсутність власного оборотного капіталу, що свідчить про нестабільний фінансовий стан підприємства. З точки зору ліквідності й здатності підприємства виконувати фінансові зобов'язання, цей підхід є ризикованим. У ситуації, коли кредитори вимагатимуть негайного погашення боргів, підприємству, можливо, доведеться продавати частину необоротних активів, що призведе до зменшення виробничих потужностей і, відповідно, зниження прибутковості.

Ризикований підхід до фінансування активів передбачає, що формування необоротних активів підприємства здійснюється в основному за рахунок власного капіталу та довгострокових фінансових зобов'язань, однак частина цих активів також покривається короткостроковими кредитами або позиками.

У цій моделі довгострокових джерел фінансування виявляється недостатньо для повного покриття позаоборотних активів. Водночас оборотні активи здебільшого фінансуються за рахунок короткострокових позик і кредиторської заборгованості. Таким чином, у підприємства формується дефіцит коштів для забезпечення повноцінного фінансування поточних активів.

На рисунку 3.2 представлено матричну модель ризикованої стратегії:

А	П	
НА	ДП	$ДП < ВК$
	КЗ	$ОА < КЗ$
ОА		$НА = 1/3 КЗ + ДП + ВК$
		$ВОК = (-)$

Рис. 3.2. Схема «ризикованої стратегії фінансування майна»

До ключових характеристик цього підходу належать:

Наявність негативного власного оборотного капіталу, що означає повне фінансування оборотних активів за рахунок позикових ресурсів. Значна частина короткострокових кредитів і позик при цьому використовується для покриття необоротних активів, що суттєво знижує фінансову стійкість підприємства.

Зростання потреби у залученні додаткових короткострокових ресурсів, що провокує збільшення кредиторської заборгованості.

Дефіцит обігових активів, який може обмежити виробничі потужності підприємства, що, у свою чергу, негативно вплине на обсяг реалізації продукції, прибутковість і рентабельність.

Підприємства, які використовують цю стратегію, зазвичай мають низьку платоспроможність і перебувають у зоні фінансового ризику.

Ідеальна стратегія фінансування активів характеризується низьким рівнем фінансових ризиків, стабільністю платоспроможності та можливістю підтримання середньої рентабельності, хоча вона не дає змоги досягти високого рівня прибутковості.

У межах цієї моделі підприємство забезпечує повне фінансування своїх необоротних активів за рахунок довгострокових джерел (власного капіталу та довгострокових позик), а також покриває понад половину поточних активів за рахунок тих самих джерел. Таким чином, основна частина потреб у фінансуванні виробничих запасів задовольняється власними та довгостроково залученими ресурсами. Короткострокові зобов'язання використовуються лише для покриття

незначної частини обігових активів — здебільшого це грошові кошти або дебіторська заборгованість.

Візуально модель представлена на рисунку 3.3 у вигляді матриці:

А	П	ДП=НА+СЧ
НА	ДП	ОА=КЗ
СЧ		НА<ДП
ВЧ	КЗ	ВК<НА
		ВОК=0

Рис. 3.3. Схема «ідеальної стратегії фінансування майна»

Головні особливості цієї моделі:

Достатній обсяг власного капіталу, який дозволяє не тільки покрити всі витрати на необоротні активи, але й фінансувати значну частку оборотних активів.

Мінімальна залежність від короткострокових зобов'язань, оскільки підприємству не потрібно активно залучати додаткові позики для забезпечення своєї діяльності.

Стабільний фінансовий стан та прибутковість, що підтримуються завдяки збалансованому використанню фінансових ресурсів і ефективній господарській діяльності.

Таким чином, ідеальна стратегія забезпечує помірну рентабельність і надійний рівень фінансової стійкості, але вона не підходить для підприємств, які прагнуть до агресивного зростання або максимізації прибутків.

Агресивна стратегія фінансування активів, також відома як «стратегія розвитку», вважається найбільш ефективною з точки зору забезпечення не лише стабільного фінансування основної діяльності, але й формування інвестиційного капіталу для оновлення виробничих потужностей, впровадження інновацій та підтримки соціальної сфери підприємства.

У межах цієї моделі довгострокові джерела фінансування (ДП) покривають не лише всі необоротні активи, а й повністю системну частину оборотних активів та ще 50% варіюючої (змінної) частини обігових коштів. Такий підхід дозволяє створити міцний власний оборотний капітал (СОК), який дорівнює сумі СЧ і половині ВЧ. Це забезпечує високий рівень ліквідності та фінансової стійкості, дає змогу підприємству ефективно управляти обігом коштів і підтримувати рентабельність на належному рівні.

Схематично стратегія зображена на рисунку 3.4:

А	П	ДП=НА+СЧ+0,5ВЧ
НА	ДП	ОА>КЗ
СЧ		НА<ДП
ВЧ		ВК>НА
	КЗ	ВСК=СЧ+0,5ВЧ

Рис. 3.4. Схеми «агресивної стратегії фінансування майна»

Ключові характеристики цієї моделі:

Переважаюча частка довгострокових ресурсів, яка дає змогу формувати не тільки основні засоби, а й значну частину обігових коштів, що зменшує залежність від короткострокових зобов'язань.

Формування значного власного оборотного капіталу, який гарантує високу платоспроможність і стійкість до фінансових ризиків.

Сприятливі умови для інвестицій та інноваційного розвитку, що дозволяє підприємству бути конкурентоспроможним на ринку.

Оптимальне управління прибутковістю та обіговістю активів, завдяки чому забезпечується стабільне зростання доходів.

Ця стратегія рекомендована підприємствам, які прагнуть до активного розвитку, інвестування в інновації та стабільного розширення діяльності.

Нормативна стратегія фінансування активів вважається найбільш прийнятною для більшості вітчизняних підприємств, оскільки забезпечує оптимальне поєднання фінансової стійкості та мінімального рівня ліквідності. Візуалізована модель цієї стратегії представлена на рисунку 3.5:

А		П
НА	ДП	ДП=НА+0,1 КЗ<ПА
ПА	ВОК	НА<ДП СОК=0,1
	КЗ	

Рис. 3.5. Схема «нормативної стратегії фінансування майна»

Ключові характеристики цієї моделі включають:

Формування мінімального рівня власного оборотного капіталу (СОК), який забезпечує необхідний запас стійкості підприємства.

Поточні активи мають перевищувати короткострокові зобов'язання щонайменше на 10%, що гарантує задовільний рівень поточної ліквідності. Мінімум допустимий коефіцієнт ліквідності при цьому становить не менше 1,1, тоді як методологічно рекомендований рівень — не нижче 2,0.

Забезпечення платоспроможності підприємства має бути на рівні коефіцієнта не нижче 2,9. Досягти цього при забезпеченості оборотних активів лише на рівні 0,1 — практично неможливо.

Рекомендований рівень коефіцієнта забезпеченості поточних активів — не менше 0,5, що означає подвоєне перевищення поточних активів над короткостроковими зобов'язаннями.

Збільшення власного капіталу може відбуватись як за рахунок підвищення прибутковості підприємства, так і через залучення довгострокових фінансових ресурсів.

Можливість використання короткострокових позик, що дозволяє розширити обсяг тимчасово доступних фінансових ресурсів.

Впровадження цієї стратегії сприяє досягненню стабільного фінансового становища підприємства з високим рівнем ліквідності. Водночас можливо незначне зниження оборотності обігових активів, зумовлене зростанням їх частки в загальній структурі балансу.

Загалом, при виборі стратегії доцільно враховувати її відповідність загальній фінансовій політиці підприємства, що дозволяє створити гнучку управлінську систему, здатну ефективно реагувати на внутрішні й зовнішні виклики.

Механізм забезпечення фінансової стійкості підприємства є складовим елементом загальної системи управління організацією, який формує вплив на чинники, що безпосередньо визначають кінцеві результати її діяльності. Формування такого механізму доцільно розпочинати з визначення його основних компонентів, а також з окреслення послідовності етапів реалізації. Оскільки основою побудови механізму є системний підхід, логічно виділити його ключові елементи — об'єкти та суб'єкти управління.

Першим етапом цього процесу є встановлення об'єктів управління та суб'єктів, що реалізують відповідні управлінські дії, а також формулювання їхніх цілей. До об'єктів можуть належати підприємства, окремі працівники, виробничі процеси, фінансові ресурси, доходи тощо. Суб'єктами управління виступають керівники вищої ланки, фінансові менеджери, спеціалізовані фінансові установи, аналітики та інші учасники фінансово-економічної безпеки. Основною метою управлінського впливу є забезпечення необхідного рівня фінансової стійкості підприємства, що гарантує його платоспроможність та прибутковість.

Другий етап передбачає оцінювання поточного фінансового стану та рівня фінансової стабільності підприємства, а також виявлення і аналіз факторів, що впливають на досягнення стратегічних цілей. Така оцінка базується на застосуванні методів фінансового аналізу, зокрема аналізу ефективності та співвідношення основних показників фінансової стійкості з нормативними значеннями. Результати аналізу дозволяють визначити масштаб і напрямок необхідного управлінського впливу.

На цьому етапі також здійснюється класифікація чинників, що впливають на фінансову стійкість, на зовнішні та внутрішні. Аналіз глибини їх впливу допомагає виявити сильні й слабкі сторони підприємства, окреслити наявні резерви та сформулювати ефективні управлінські рішення з урахуванням перспектив подальшого розвитку.

Третій етап зосереджений на виборі методів управлінського впливу на виявлені фактори. Його головним завданням є застосування відповідних інструментів забезпечення фінансової стійкості, вибір яких зумовлений специфікою діяльності підприємства, його фінансовим станом, організаційною структурою та можливостями управлінського апарату. Комплекс управлінських заходів формується залежно від характеру факторів (внутрішніх чи зовнішніх) і спрямовується на їх нейтралізацію або використання у стратегічних цілях [39, с. 93].

Наступним етапом є розроблення стратегії управління фінансовою стійкістю підприємства, що включає формулювання цілей, визначення стратегічних пріоритетів і перспектив. Ця стратегія має бути узгоджена з загальною бізнес-стратегією підприємства.

Передостанній етап полягає у реалізації розробленої стратегії. Для цього управлінський персонал має володіти відповідним інструментарієм, що дає змогу приймати обґрунтовані управлінські рішення. Ефективність реалізації стратегії значною мірою залежить від існуючої на підприємстві системи контролю [4]. У рамках стратегічного управління контроль забезпечує оцінку результатів реалізації стратегії, вимірювання ступеня досягнення поставлених цілей та відповідності поточних дій стратегічному плану [8, с. 38–39].

Завершальним етапом механізму управління фінансовою стійкістю є моніторинг результатів реалізації стратегії, що включає: аналіз та оцінку фактичного стану фінансової стійкості; виявлення рівня досягнення запланованих показників; зіставлення отриманих результатів з установленими стандартами та нормативами. У разі виявлення суттєвих відхилень від планових показників приймаються коригувальні управлінські заходи або проводиться перегляд чинної стратегії. Повноваження щодо визначення меж допустимих відхилень і ухвалення відповідних

рішень покладаються на керівництво підприємства. Результатом такого порівняльного аналізу є оцінка ефективності обраної стратегії — як позитивна, так і негативна — залежно від ступеня досягнення стратегічних цілей та відповідності фактичних результатів очікуваням.

Комплексна оцінка поточної бізнес-стратегії дозволяє визначити стратегічні проблеми підприємства, його потенціал та основні фактори успіху. Якщо фактичні результати значно відхиляються від запланованих, це сигналізує про необхідність коригування управлінських дій. У випадках, коли такі відхилення залишаються в допустимих межах, перегляд або зміна стратегії не є обов'язковими.

Таким чином, процес формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства може бути представлений як послідовність взаємопов'язаних етапів, які забезпечують логічну побудову системи прийняття рішень.

Додатково в літературі виокремлюються заходи стабілізації фінансового стану, серед яких:

- прогнозування майбутніх значень ключових фінансових показників;
- визначення загальної потреби у фінансових ресурсах;
- формування прогнозної структури джерел фінансування;
- обґрунтування оптимального набору рішень для забезпечення фінансової стійкості підприємства [18, с. 184].

Ефективна реалізація фінансової стратегії передбачає чітке функціонування відповідного механізму, який має бути спрямований на мінімізацію впливу негативних зовнішніх і внутрішніх чинників, створення передумов для реалізації стратегічних цілей підприємства.

- Основоположними принципами підтримки фінансової стабільності є:
- своєчасне реагування на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі;
- системний підхід до управління; урахування рівня прийнятного ризику;
- застосування показників для реальної оцінки фінансової життєздатності;
- інтеграція фінансової політики в загальну систему управління;
- орієнтація на досягнення стратегічних завдань;

ВИСНОВКИ

У межах проведеного дослідження було здійснено всебічний аналіз фінансово-економічного стану ПрАТ «Гощанський завод продтоварів», який дозволив виявити як позитивні тенденції в діяльності підприємства, так і низку критичних проблем, що стримують його розвиток. Основні висновки базуються на результатах аналізу фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності, рентабельності, структури активів і пасивів, а також оцінки ефективності використання фінансових ресурсів.

Встановлено, що підприємство функціонує в умовах фінансової нестабільності. Зокрема, наявна критична залежність від позикових коштів, що підтверджується високим рівнем короткострокових зобов'язань. Водночас, спостерігається недостатність власного оборотного капіталу, що унеможливорює повноцінне фінансування поточної операційної діяльності. Значне перевищення короткострокових зобов'язань над оборотними активами свідчить про ризик виникнення дефіциту ліквідності.

Аналіз рентабельності діяльності ПрАТ «Гощанський завод продтоварів» показав, що хоча в окремі роки спостерігалось зростання прибутковості, загальний рівень ефективності є нестабільним. Це вимагає впровадження дієвих управлінських рішень щодо зниження витрат, удосконалення виробничої програми та диверсифікації продукції. Також спостерігається неефективна структура джерел фінансування, що ускладнює забезпечення фінансової рівноваги.

Для покращення фінансового стану підприємства запропоновано такі основні напрями дій:

- запровадження ефективної стратегії фінансування майна з орієнтацією на ідеальну або агресивну модель, що дозволяє сформувати оптимальне співвідношення між коротко- і довгостроковими джерелами фінансування;
- нарощування частки власного капіталу шляхом утримання прибутку на підприємстві та залучення довгострокових інвестицій;

- посилення контролю за дебіторською заборгованістю, впровадження системи оцінки надійності покупців, активне використання факторингу для прискорення грошових надходжень;
- модернізація виробничих процесів, освоєння нових видів продукції та підвищення їх конкурентоспроможності на ринку;
- створення ефективної системи фінансового планування і моніторингу, яка передбачає регулярну оцінку ключових показників фінансової стійкості та своєчасне реагування на відхилення.

Окрему увагу в роботі приділено розробці механізму управління фінансовою стійкістю підприємства. Визначено його основні структурні елементи, суб'єкти й об'єкти управління, а також ключові етапи реалізації. До них належать: діагностика поточного фінансового стану, виявлення факторів впливу, вибір відповідних інструментів і методів впливу, формування фінансової стратегії, реалізація комплексу заходів, а також моніторинг і контроль результативності.

Таким чином, здійснене дослідження дало змогу сформулювати комплекс обґрунтованих практичних рекомендацій, спрямованих на підвищення рівня фінансової стійкості ПрАТ «Гощанський завод продтоварів». Реалізація запропонованих заходів забезпечить зміцнення платоспроможності підприємства, стабілізацію його фінансового стану, покращення показників рентабельності та підвищення загальної ефективності господарської діяльності. У довгостроковій перспективі це сприятиме посиленню конкурентних позицій підприємства на ринку та створенню передумов для сталого економічного зростання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аверіна М.Ю. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства: шляхи покращення 2012. № 9. С. 92.
2. Ареф'єва О.В., Городянська Д.М. Економічна стійкість підприємства: сутність, складові та заходи з її забезпечення 2008. № 8. С. 83–90.
3. Безугла Т.В. «Економічна стійкість» та «фінансова стійкість» 2014. № 3. С. 33.
4. Білик М.Д., Павловська О.В., Притуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. Фінансовий аналіз КНЕУ, 2009. 323 с.
5. Білик М.Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств 2005. № 3. С. 117–128.
6. Бланк І.О. Основи фінансового менеджменту КНТЕУ, 2010. 476 с.
7. Бондаренко О.О., Сухецький В.А. Фінансово-економічна безпека підприємства: теоретичний та практичний аспекти 2014. № 10.
8. Бурда А.І. Методичні підходи до оцінювання впливу складників тріади потенціалу на сталий розвиток підприємства 2009. Вип. 19.12. С. 141–153.
9. Василенко А.В. Менеджмент сталого розвитку підприємств 2015. 648 с.
10. Вербівська Л.В., Судук І.В. Стратегія забезпечення конкурентоспроможності підприємства та основні принципи її формування 2017. № 10. С. 827–833.
11. Вознюк А.О. Оцінка фінансового стану підприємства як необхідна складова його економічного розвитку 2012. № 11. С. 101–105.
12. Вудвуд В.В., Батієвська О.В. Фінансова безпека підприємства: сутність, цілі, принципи та шляхи забезпечення 2019. № 25. С. 89–93.
13. Головка В.І., Мінченко В.А., Шарманська В.М. Фінансово-економічна діяльність підприємства: контроль, аналіз та безпека 2006.
14. Горбаченко С., Моїсеєнко К. Стратегія розвитку підприємства: поняття та сутність 2016. № 10. С. 31–44.
15. Городинська Д.М. Економічна стійкість підприємства 2008. № 10(42).

16. Дем'яненко М.Я. Фінансовий словник-довідник 2003. 507 с.
17. Журавльова О.Є. Фінансова стійкість підприємства: теорія і практика 2009. № 22. 523 с.
18. Іванов В.Л., Малов В.А. Забезпечення організаційно-економічної стійкості промислового підприємства 2010. № 22. С. 32–39.
19. Ключко Т.А. Фінансова безпека як умова фінансової стійкості підприємства 2021. № 23. С. 53–58.
20. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент 2008. 483 с.
21. Костирко Л.А. Аналіз потенціалу фінансової в системі управління вартістю підприємства 2015. № 4(221). С. 122.
22. Копилук О.І., Тимчишин Ю.В., Музичка О.М. Фінансова стійкість у системі забезпечення економічної безпеки підприємства 2021. № 3. С. 81–87.
23. Кочевих О.В. Факторинг не дешевше кредиту URL: http://www.prostobiz.ua/.../faktoring_uzhe_n...
24. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз і планування 2007. 90 с.
25. Кузьменко В.П. Вертикальна інтеграція як фактор економічного зростання країн 2010. 256 с.
26. Ловінська І.Г. Фінансова стійкість організацій як індикатор економічного потенціалу 2014. № 1(23). С. 252.
27. Мних Є.В., Барабаш Н.С. Фінансовий аналіз КНЕУ, 2014. 358 с.
28. Мірошник О., Шубіна С., Кравченко Б. Оцінка та шляхи підвищення фінансової стійкості підприємства 2021. № 1(1). С. 17–22.
29. Мошенський С.З., Олійник О.В. Економічний аналіз 2007. 704 с.
30. Намлієв Є., Копеч А. Стратегії антикризової політики як засіб забезпечення економічної безпеки підприємств 2024. № 4. С. 157–163.
31. Обущак Т.А. Сутність фінансового стану підприємства 2013. № 9. С. 92.
32. Оспіщев В.І., Нагорна І.В. Класифікація чинників впливу на фінансову стійкість підприємств 2009. Вип. 2. С. 218–223.
33. Островська О.А. Фінансовий стан та фінансова стійкість підприємств: теоретичні аспекти визначення їх суті 2012. № 4(11). С. 182.

34. Плиса В.Й., Приймак І.І. Стратегія забезпечення фінансової стійкості суб'єктів господарювання в економіці України 2009. 142 с.
35. Потапюк І., Мазіленко С., Прусова М. Фінансово-економічна безпека як основа безпеки підприємства 2022. № 2(02). С. 156–160.
36. Рязанова Н.О. Аудит: навчально-методичний посібник 2021. – 234 с.
37. Сайт Державної служби статистики України. Кількість підприємств за їх розмірами за видами економічної діяльності. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/.../arh_kp_ed_u.htm.
38. Салига К.С. Методичні підходи діагностування фінансового стану підприємства 2013. № 3. С. 215.
39. Слободян Н.Г. Аналіз і прогнозування фінансової стійкості підприємства в сучасних умовах: методологія і практика 2014. Т. 18, № 2. С. 239–245.
40. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання КНЕУ, 2003. 554 с.
41. Федірко В.М. Проблеми оцінки ліквідності використання коштів. URL: <http://nauka.kushnir.mk.ua/=41018>.
42. Цал-Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз 2012. 359 с.

ДОДАТКИ

Додаток 1 до Національного положення
(стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена
фінансова
звітність" (пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство: ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ
ТОВАРИСТВО "ГОЩАНСЬКИЙ ЗАВОД
ПРОДТОВАРІВ"

Територія: РІВНЕНСЬКА

Організаційно-правова форма господарювання:
Приватне акціонерне товариство

Вид економічної діяльності: Інші види перероблення та
консервування фруктів і овочів

Середня кількість працівників: 46

Адреса, телефон: вулиця РІВНЕНСЬКА, буд. 19, смт.
ГОЩА, РІВНЕНСЬКИЙ РАЙОН, РІВНЕНСЬКА обл.,
35400, Україна, тел. 21753

Дата (рік, місяць,
число)

за ЄДРПОУ

за за КАТОТТГІ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ

31.12.2023

379413

UA5606017001003215
9

240

10.39

1. Баланс

Форма
№ 1-м

Код за ДКУД

1801006

на 31.12.2023 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	0	-
накопичена амортизація	1002	(0)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	-
Основні засоби:	1010	8 193,50	7 563,30
первісна вартість	1011	14 236,70	14 501,00
знос	1012	6 043,20	6 937,70
Довгострокові біологічні активи	1020	0	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0	-
Інші необоротні активи	1090	0	-
Усього за розділом I	1095	8 193,50	7 563,30
II. Оборотні активи			

Запаси:	1100	9 816,40	5 102,70
у тому числі готова продукція	1103	148,10	264,10
Поточні біологічні активи	1110	0	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	2 921,30	2 951,80
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	0	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 682,50	1 682,50
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	64,00	64,00
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Інші оборотні активи	1190	65,00	65,00
Усього за розділом II	1195	14 549,20	14 549,20
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	-
Баланс	1300	22 742,70	20 240,70

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	5,60	5,60
Додатковий капітал	1410	1 727,20	1 727,20
Резервний капітал	1415	0	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4 738,00	6 171,70
Неоплачений капітал	1425	(0)	(-)
Усього за розділом I	1495	6 470,80	7 904,50
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	400,00	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	-
товари, роботи, послуги	1615	3 106,40	2 361,50
розрахунками з бюджетом	1620	136,70	103,90
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	-
розрахунками зі страхування	1625	77,30	58,00
розрахунками з оплати праці	1630	295,30	227,10
Доходи майбутніх періодів	1665	0	-
Інші поточні зобов'язання	1690	12 256,20	9 585,70
Усього за розділом III	1695	16 271,90	12 336,20
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	-
Баланс	1900	22 742,70	20 240,70

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2023

Форма № 2-м	Код за ДКУД	1801007
----------------	-------------	---------

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	48 497,90	33 801,60
Інші операційні доходи	2120	-	0
Інші доходи	2240	56,10	150,70
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	48 554,00	33 952,30
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	42 899,90	30 230,10
Інші операційні витрати	2180	4 220,40	2 877,60
Інші витрати	2270	(-)	(0)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	47 120,30	33 107,70
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	1 433,70	844,60
Податок на прибуток	2300	258,00	152,00
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	1 175,70	692,60

Керівник	Гончар Любов Валентинівна (ініціали, прізвище)
Головний бухгалтер	Гончар Любов Валентинівна (ініціали, прізвище)

Додаток 1 до Національного положення
(стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена
фінансова
звітність" (пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ГОЩАНСЬКИЙ ЗАВОД ПРОДТОВАРІВ Територія: РІВНЕНСЬКА Організаційно-правова форма господарювання: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ Вид економічної діяльності: Інші види перероблення та консервування фруктів і овочів Середня кількість працівників: 37 Адреса, телефон: вулиця РІВНЕНСЬКА, буд. 19, с-ще ГОЩА, РІВНЕНСЬКИЙ РАЙОН, РІВНЕНСЬКА обл., 35400, Україна, тел. 21753	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
	31.12.2024	
	за ЄДРПОУ	379413
	за за КАТОТТГІ	UA5606017001003215 9
	за КОПФГ	240
	за КВЕД	10.39

1. Баланс

Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
----------------	-------------	---------

на 31.12.2024 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	0	-
накопичена амортизація	1002	(0)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	-
Основні засоби:	1010	7 563,30	11 756,10
первісна вартість	1011	14 501,00	19 657,80
знос	1012	6 937,70	7 901,70
Довгострокові біологічні активи	1020	0	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0	-
Інші необоротні активи	1090	0	-
Усього за розділом I	1095	7 563,30	16 556,70
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	5 102,70	4 406,00
у тому числі готова продукція	1103	264,10	125,00

Поточні біологічні активи	1110	0	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	2 951,80	8 665,00
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	0	11,80
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 253,60	4 253,60
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	226,00	226,00
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Інші оборотні активи	1190	143,30	143,30
Усього за розділом II	1195	12 677,40	17 705,70
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	-
Баланс	1300	20 240,70	34 262,40

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	5,60	10 760,00
Додатковий капітал	1410	1 727,20	1 727,20
Резервний капітал	1415	0	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	6 171,70	12 926,40
Неоплачений капітал	1425	(0)	(-)
Усього за розділом I	1495	7 904,50	25 413,60
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	-
товари, роботи, послуги	1615	2 361,50	6 929,80
розрахунками з бюджетом	1620	103,90	414,90
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	-
розрахунками зі страхування	1625	58,00	17,10
розрахунками з оплати праці	1630	227,10	430,70
Доходи майбутніх періодів	1665	0	-
Інші поточні зобов'язання	1690	9 585,70	1 056,30
Усього за розділом III	1695	12 336,20	8 848,80
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	-
Баланс	1900	20 240,70	34 262,40

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2024

Форма № 2-м	Код за ДКУД	1801007
----------------	-------------	---------

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	85 919,60	48 497,90
Інші операційні доходи	2120	-	0
Інші доходи	2240	29,20	56,10
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	85 948,80	48 554,00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	68 923,40	42 899,90
Інші операційні витрати	2180	10 292,20	4 220,40
Інші витрати	2270	(-)	(0)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	79 215,60	47 120,30
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	6 733,20	1 433,70
Податок на прибуток	2300	1 211,90	258,00
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	5 521,30	1 175,70

Керівник

Гончар Любов Валентинівна
(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

Гончар Любов Валентинівна
(ініціали, прізвище)

Звіт подібності

метадані

Назва організації
National University of Water and Environmental Engineering
Заголовок
дип анплар.doc
Автор
Науковий керівник / Експерт
Ключко Богдан ОлеговичКлючко Богдан Олегович
Підрозділ
National University of Water and Environmental Engineering

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		1
Інтервали		0
Мікропробіли		12
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)		28

Подібності за списком джерел

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Колір тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз			Копія тексту
ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
1	Одновол Є.А._Упр. фін стійкістю підприємства_Mag 073 заочне 10/8/2024 European University (European University)	55	0.49 %
2	Кваліфікаційна_робота_Діагностика_фінансового_стану.docx 8/22/2025 National University of Water and Environmental Engineering (National University of Water and Environmental Engineering)	28	0.25 %